

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 25.—
 za en mesec " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . 20.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejema mesečno " 1.80
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENECE

== Inzerati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 3) v
 za dva in večkrat . . . 25,,
 pri večjih naročilih primaren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostolpna pettivrsta po 60 vrn.
 Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun ročne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 25.511, posn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Slovenski junak Mlakar se zopet odlikoval. - Monte Cimone razstreljena. - Novi silni ruski napadi odbiti. Živahno bojevanje v zraku. - Francozi izgubili en dan 24 letal. - Napad na London.

Izvečki iz italijanskih listov.

Dne 30. avgusta se je vršil v dvorani »Časnikarske zveze« v Rimu ustanovni občni zbor »Narodno gospodarske zveze za nove italijanske pokrajine«. Seji je prisostvoval tudi Andrea Torre, ki je znan kot velik sovražnik vseh Slovanov, ki živijo ob Jadranskem morju. Od strani vlade so bili navzoči minister Commandini in državni podsekretarji Canepa, Foscari in Morpurgo. Tudi ta imena so Jugoslovanom Avstrije poznana. Iz pozdravnega govora poslanca Torreja je vredno omeniti naslednje: »Čeprav smo bili mi z Avstrijo v zvezi, Avstrija je od vedno skozi dolgo vrsto let v vseh teh italijanskih deželah skušala uničiti italijanske tradicije, ona je hotela iz njih z vso silo svojega političnega in upravnega aparata izkoreniniti italijanstvo in je skušala po vseh teh italijanskih pokrajinah vsaditi popolnoma tuj naroden element. (I) To umetno delo, podkrepjeno z nasiljem, je bilo plodovito. Toda dan narodnega osvobođenja in obenem dan narodne pravice ni več daleč: on je že započet.« Iz tega je razvidno, kako si Italijani predstavljajo narodno osvobođenje in narodno pravico. Ako ti komu nekaj ukradeš, njega sam ukleneš v verige, ga vržeš takega v ječo in ga biješ, pa vidiš popolnoma jasno italijansko svobodo in narodno pravico. Tako hočejo oni napraviti s Slovenci in Hrvati, ki bi pa morali vsaj polovico od tega pisati in tolmačiti o sebi resnice, kar o njih italijanski listi lažejo.

Poročevalec k dnevnemu redu te »Narodno gospodarske zveze« je bil zvezin tajnik Antonio Sestan. Po imenu je videti kak poitalijančen Hrvat. V programu te zveze se nahaja tudi ta točka, ki bi se morala takoj izvesti: »Rekolonizacija dežel in mest, ki so izgubila večji del svojega prebivalstva.« Torej za tem grmom je tičal Torrejev zajec, zaradi nasilja in pritiska avstrijskega političnega in administrativnega aparata. Da opraviči tat sebe, pred svetom sumnič nedolžnega. Torej ta slovenski in hrvatski umetno vsajen življenj je treba na tak način z »rekolonizacijo« odpraviti iz čisto »italijanskih« dežel. O Italijanstvu teh dežel je izvenavstrijski svet informiral do zdaj samo še prvič »Information« od 24. avgusta t. l.

V svojem poročilu je najavil tajnik Sestan, da je italijanska vlada obljubila, da bo zvezi stavila na razpolago ves potreben material in tehnične strokovnjake.

V upravni svet zveze so bili izvoljeni sledeči: bivši minister Barzilai Salvatore, Borghese Don Scipione, poslanci Cabrin Angelo, Cappa Innocenzo, Chimienti Pietro, Colonna di Cesaro Giovanni, Coradio Enrico, senator Esterle ing. Carlo, Guerrassi Gian Francesco, Levi della Vida Etore, poslanec Marchesano Giuseppe, ing. Orlando Paolo, Ravasini Ruggiero, poslanci Sandrini Amadeo, Torre Andrea, dr. Scarpa Gino, Segre Salvatore, Vitali Gaetano in poslanec Reke Zanella Arturo.

K istemu ustanovnemu občnemu zboru piše »Idea Nazionale« od 31. avgusta t. l. to-le: V upravnem svetu te zveze sedijo tudi osebe iz Jadrana in Trentina, katerih imen pa ne bomo javljali. Lahko jih obdrži ta list zase, ker se zelo dobro ve, kateri iredentisti se nahajajo v Italiji, in prepričani smo, da se s temi prodanimi poitalijančenimi izmečki ne morejo kar nič pred javnostjo pobahati.

Poznani Franco Caburi je napisal v »Giornale d'Italia« od 3. septembra t. l. članek, v katerem prinaša mišljenja ustanovnikov te zveze Torreja, Colonna di Cesaro in predsednika odbora iredentističnih beguncev, stotnika Segreja. Tu čitamo: »Vprašal sem še svoje informatorje, ako se bo ta zveza omejila samo na gospodarsko delo.« Nato se mi je odgovorilo: »da je nemogoče oddeliti gospodarstvo od politike, posebno ne, kadar se rešujejo reforme različnih trgovskih in agrarnih vprašanj. Posebno je to nemogoče, kadar se tiče Trsta in Reke. Administrativnih vprašanj se ne more oddeliti od političnih vprašanj.«

Dalje pravi Caburi, da je ta zbor pozdravil ministrski predsednik Boselli takole: »S celim srcem se strinjam z vašimi nakanami.«

Iz vsega tega je jasno razvidno, kaj Italija namerava s Slovani ob Jadrano. Kar pa ona namerava, ni nič dobrega. Rešiti hoče trgovsko in agrarno vprašanje, pri tem pa se gospodarsko vprašanje ne da ločiti od političnega. Torej, ako pridejo objadranski Jugoslovani pod italijansko upravo, tedaj jim joj in gorje.

Sicer se oglašajo tudi mirnejši ljudje, ampak to so glasovi vpjiočih v puščavi, in ko bi imeli oni te Jugoslovane že v svoji državi, kot naprimer beneške Slovence, tedaj bi bili oni vsi enaki, in isto bi delali z njimi kot s temi slovenskimi sirotami v Benečiji. Vabite vi, kojar hočete, nas avstrijskih Jugoslovanov ne boste ujeli na limanice, pa naj g. Salverini še tako lepo in sladko piše po »Secolu« (23. avgusta t. l.), kjer se zavzema za enakopravnost Slovencev. Lopovi ste bili, lopovi ste in ostanete, mi vam ne verujemo. Kdo bi verjel ljudem, ki so tako sramotno izdali svojo zaveznico! Ni nobene vabe na svetu, ki bi Slovence zapeljala na napačno pot: najlepša poteza slovenskega značaja je zvestoba — in te ne prodajamo!

Mirovni pogoji Anglije.

Berlin, 22. septembra. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše pod nadpisom: Zakaj se vojskujemo?

Septembarska številka »National Review« objavlja članek o mirovnih pogojih Anglije. Pisatelj razpravlja, kakšne zahteve morajo nam sovražni zavezniki staviti Avstriji, Turčiji in Bolgariji.

Nato izvaja člankar med drugim:

Kar se tiče najvažnejše točke, da se kaznuje Nemčija, bomo Hunom vsilili svojo voljo; njih knezom, politikarjem in vojakom, katerih besede so brez vrednosti, bomo narekovali pogoje. Velikodušnost nasproti tako ošabnemu podlemu narodu, kakor so Prusi, bi ne bila umestna. »Germania delenda este« bodi splošna vodilna smer mirovnih pogojev. Nemške kolonije se bodo razdelile dštim velesilam, ki so jih osvojile. Belgija se mora ponoviti; Aachen s svojim sosednim ozemljem se mora prideliti belgijskemu kraljestvu; ravno tako Luxemburg. Vojne odškodnine mora plačati Nemčija Belgiji sto milijonov funtov, da bo kaznovana, ker je prekršila pogodbo; petsto milijonov bo morala še plačati za povzročeno škodo. Primerno odškodnino bo morala Nemčija seveda tudi plačati Veliki Britaniji, Franciji in Rusiji.

Alzacijo Loreno dobi Francija na-

zaj, dalje še dolino Saare s Trierjem in okolico.

Celo Prusko Poljsko se priklapi Ruski Poljski, torej provinca Poznanj in del zahodne Pruske. Uredi se tudi meja na škodo vzhodne Prusije.

Nemčija mora izročiti vse svoje brodovje, tudi trgovinske ladje, da nadomesti potopljene ladje. Vojaška moč Prusije naj se v toliko razoroži, da se ne bo mogla postaviti nad pol milijona močnejše armade. Glede na Kielski prekop bi se ne mogli zadovoljiti, da bi postal prekop mednarodni. Potrebno bo, da bodo zasedle Kiel nekaj časa mednarodne čete.

Zločinca na miss Gabel in na kapitanu Fryatt se bode najprimernejše kaznovalo, da bodo zažgali nekaj novodobnih nemških palač in poslopja generalnega štaba v Berlinu. Podreti se bo moral morebiti tudi kolinski most čez Reno in Kielski prekop. Večji deli Nemčije, posebno industrijski okraj, morajo ostati toliko časa zasedeni, dokler ne bodo izpolnjene vse obveznosti. Premišljevali se mora tudi, če ne kaže, da bi razdeliti Nemčijo v njene posamezne dele.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše o tem med drugim: Izdajatelj navedenega angleškega lista piše pred člankom, da bo bravce morebiti »prekmerna« vsebina razočarala. Da jih potolaži, pravi, da gre le za najnižje angleške zahteve, ki se bodo seveda pomnožile vsaki nadaljni mesec vojske.

Te besede so več kot v enem oziru značilne in kažejo, da se z nizkotno lakomnostjo združena uničevalna volja Anglije ne omejuje le na nekaj prenapetih glav, marveč da je prepojila široke kroge naroda. Največji slepec mora vsled teh odkritij videti, zakaj se moramo vojskovati do konca. Kdor še vedno ne umeva, da je naša vojska obrambna vojska in da mora zato vsakdo želeči zinago: revež in bogatin, visok in nizek, ne zasluži časti, da je Nemec; najskromnejši si ne bo mogel prikriti, da more biti cena tej vojski le mir, ki bi vzel takemu slepemu sovraštvu zadnji up, da bi Nemčijo bodočnost kdaj tako ogrožala, kot jo sedanjost.

LISTEK.

Odlomki iz dnevnika.

Dolga pot, krasna pot.

I.

Marsikdo mi je dejal: ne hodi; jaz pa sem nestrpno pričakoval brzojavke z naročilom, da naj grem. Ko je ta brzojavka prišla, mi je še moj predstojnik polagal na jezik besedico »ne«, katere pa nisem spregovoril, ker so me življenja izkušnje naučile, da sem bil še vedno tepen, ako sem se dal pregovoriti, da storjenega sklepa nisem izpeljal. Zlasti sem skušil to pri vojaki. Zato sem šel.

Ob 9. uri zvečer sem se vsedel v Zagrebu na vlak in jutro se je delalo, ko sem se vozil po dolgem, železnem mostu čez Savo na bosensko tla.

V Bosanski Brod u sem našel na Slovenca-Ljubljana, nadporočnika A., ki je prihajal iz Črne gore. Imel sem toliko časa, da sem si dodobra lahko ogledal Bosanski Brod, ki ima navzlic temu, da je samo dolga vas, dokaj zanimivosti že s tem, da prebivajo v njem katoličani, grški razkolniki in mohamedanci. Ze krasni, v orijentaliskem slogu sezidani kolodvor je vrlo zanimiv.

Proti 10. uri dopoldne je odpeljal vlak ob rečici Ukrini naprej po bosenskih tleh.

Vožnja po ozkotirni železnici je sicer dokaj počasna, toda ima to prednost, da daje potnikom prilike dovolj, da si natančno lahko ogledajo zemljo in kraje, ki leže ob desni in levi strani. Tudi jaz sem izrabljal to priliko, saj me je zanimalo vse: polja, ljudje, hiše, cerkve, mošeje, živina i. dr.

Vozil smo se po rodovitnem Ivanškem polju do Derventa, potem višje proti Krnin planini do Han Marice in naprej do Kotorščega. Onolčno smo se ustavili v Doboju, kjer sem imel priliko obedovati. Potem je šlo zopet naprej med Črnim vrhom in med Ozren planino, kjer nam je bila spremljevalka reka Bosna. Potem še naprej, vedno naprej, celo popoldne.

Gledal sem in premišljeval o zemlji in ljudeh. O zemlji, za katero in na kateri so se vršili že hudi boji, in o ljudeh, ki so se in se še bore za to zemljo kot levi junaško. Morda so ti boji zdaj zadnji za dolgo, dolgo. Zemlja potrebuje miru; z mirom bo prišla kultura. Industrija, ki je že pričela svojo pot v deželo, bo šla naprej. Poljedelstvo, ki zmaguje ravno v teh časih, se bo povzdignilo, in bosenska zemlja bo dobila drugačno lice.

Maglaj — Žepče — Vratnik — ob

Liscu — naprej do Zenice. V teh krajih se je industrija že trdno vsedla. Lesna industrija, železna industrija, premogokopi in tovarne za popir. Vse to se zdaj pospenja do vrhunca, ker vse služi vojski. Ujetniki grade ceste, delajo po tovarnah, trasira se železnica, tako da dobivajo ti kraji od dneva do dneva drugačno lice.

Po poljih pa delajo žene in otroci. Tam ob železniški ograji stoji dekle in gleda s sanjavinimi očmi za vlakom.

—Dekle, zakaj si tak žalostno? — Tako ti je odpeljal vlak fanta in Bog sam ve, ali ga pripelje še kdaj. Morda leži pokopan ob naši Soči, morda preži v tirolskih gorah na sovražnika? Morda cveto rože v tvojem vrtu zastoj, ne boš ga kinčala junaka ž njimi...

Vlak sopiha dalje, dalje po trsteniški dolini, skozi katero teče potok Trstenica. Tam stoji nekdanja prestolnica bosenskih kraljev grad Bobovac. Potem naprej skozi Visoko in vedno bližje prestolnici Bosne — Sarajevu.

Večirilo se je že, ko se je na neki postaji vstavil vlak. Sredi trga je stala mošeja, ob nji pa vitek minaret. Raz ta stolp je klical mujezin k večerni molitvi: »La ilaha illa Allahu« (ni Boga razen Alaha). Po cesti k mošeji so hitele mohamedanke v belih, črnih in višnjevih oblekah. (Barva je zunanji

znak njih starosti. Najmlajše se oblačijo belo, starke črno.) Vse so bile zagrnjene, čez obraz so imele potegnjene pajčolane, da jim ni bilo videti niti oči.

Ravno 12. ura, odkar sem se vsedel v Brod na vlak, se je bližala koncu, ko se je vstavil vlak v Sarajevu, prvi postaji mojega potovanja. 24 ur je že poteklo, odkar esm zapustil Zagreb.

Na postaji — še v Zagrebu je to težko — ni bilo nobenega izvoščeka. Skrbelo me je, kako bom spravil prtljago v hotel, ker ž njo si nisem upal v električno železnico. Toda moj »burša« je rešil stvar tako, da jo je dal polovico k meni v prvi voz, drugo polovico pa je vzel seboj v drugi voz. Tako je šlo.

V električni nasproti meni je sedela mohamedanka v revni višnjevi obleki. Obraz ji je zakrivala črna tančica. Poleg nje je sedela mlada dama, vsa posejana z briljanti. Če je odprla usta, se ji je celo med zobmi lesketalo zlato. Kakšna razlika med tema dvema ženskama! Kakšen prepad med njima ne samo po vnanjosti, temveč tudi po življenju. Eno se obsipa z zlatom in odeva v svilo, druga se zakriva, da niti njenih oči ne moreš videti.

Dva svetova. V katerem je življenje srečnejše?

Nad Sarajevom je ležala lepa poletna noč, po ulicah je pa bilo življenje še živahno.

2.

Nove pošne pr stojbine.

Državni zakonik in naredbeni list za pošto in brzojav prinašata dve naredbi, s katerima se razglasa napovedana izprememba poštinih in brzojavnih pristojbin, in sicer stopi ta tarifna izprememba v veljavo z dnem 1. oktobra t. l. Enaka tarifa, ki bo od 1. oktobra t. l. dalje veljala v notranjeavstrijskem prometu, bo bistveno veljala tudi za promet z Ogrsko, Bosno in Hercegovino in z Nemčijo. Temu poenostavljenju tarifnih določb se pridružuje nadalje poenostavljenje reglamentarnih določb z istočasno uvedbo enotnega avstro-ogrškega poštnege reda.

Kar se tiče izpremembe pristojbin same, so v poštne prometu glavne izpremembe naslednje: Pristojbina za pismo najmanjše teže se je določila na 15 vinarjev. Za težka pisma se uvede v prometu z inozemstvom veljavno stopnjevanje teže od 20 do 20 gramov, in sicer s pristojbino 5 vinarjev za vsakih 20 gramov. Za dopisnice, ki jih bo poštna uprava opremila z vtisnjenim znakom, znaša pristojbina 8 vinarjev, za vse druge v celokupnem prometu z inozemstvom (izvzemši Nemčijo) 10 vinarjev. Pri tiskovinah se odmeri pristojbina s 3 vin. za vsakih 50 gramov. Kdor hoče, da se njegove tiskovine odpravijo hitro, mora pri oddaji potom posebne ekspresne znamke plačati dodatek 2 vin. brez ozira na težo pošiljke. Pristojbine za časopise se za enkrat ne izpremenijo. Za blagovne vzorce se določa pristojbina na 5 vin. za vsakih 50 gramov, najmanj pa na 10 vin. Obenem se povišuje dopustna teža za blagovne vzorce na 500 gramov. Pristojbina za vrednostna pisma se bo sestavljala iz pristojbine za enako težko priporočeno pismo in iz vrednostne pristojbine, ki znaša za tuzemski promet 5 vin., za promet z Ogrsko, Bosno in Hercegovino in z Nemčijo 10 vin. za vsakih 300 kron. Najmanjša pristojbina za vrednostna pisma znaša 60 vin. Obveza za navedbo polne vrednosti pri pismih, ki vsebujejo bankovce ali denar v gotovini, v bodoče odpade.

Pri zavojih se pasovni zistem popolnoma odpravi ter se določa stopnjevanje teže od 5 do 5 kg, razen tega se najvišja teža znižuje na 20 kg. Pristojbine znašajo za tuzemski promet in za promet z Ogrsko, Bosno in Hercegovino do 5 kg 80 vin., do 10 kg 2 K, do 15 kg 3 K in do 20 kg 4 K. Ta pristojbinska postavka velja tudi za promet z večino ozemelj nemške države. Za oddaljene kraje nemške države je pristojbina povišana. Za promet z Ogrsko, Bosno in Hercegovino in z Nemčijo se, kakor v vsem poštne prometu, z inozemstvom uvaja za zavoje prisilno frankiranje. Za tuzemski promet se dopušča sicer še možnost nefrankiranja, vendar se določa pristojbinski dodatek 20 vin., in sicer za vse zavoje brez ozira na težo.

Pristojbine za pošne nakaznice bodo za tuzemski promet in za promet z Ogrsko, Bosno in Hercegovino znašale za zneske do 50 K 20 vin., pri zneskih preko 50 K 50 vin. za vsakih nadaljnjih 50 K. Za promet z Nemčijo veljajo pristojbinske postavke svetovnega poštnege društva, to je 25 vin. za vsakih 50 K.

Nadalje se uvajajo nove določbe za promet po povzetju.

Povišanje pristojbin za brzojavke obstoja v povišanju dosedanje pristojbine za posamezne besede od 6 na 8 vin., obenem se določa najmanjša pristojbina 1 K za brzojavko. Tudi povišana pristojbina za brzojavke velja enotno tako za tuzemski promet kakor za promet z Ogrsko, Bosno in Hercegovino in z Nemčijo. Temu povišanju pristojbin primerno se je pristojbina za posamezno besedo pri dosedaj v avstrijskem, ogrskem in bosenskem dopustnem prometu v časopisnimi brzojvkami določila na 4 vin. Pristojbina za časopisno pavšalno korespondenco, ki je dopustna v tej zvezi, se je določila na 15 K za prvih 500 besed in na 3 K za vsakih nadaljnjih sto besed.

Financijski uspeh teh v poštne in brzojavnem prometu uvedenih tarifnih izprememb se, ako se vzame za podlago navaden mirovni promet, ceni na letnih 90 milijonov kron.

Nemška socijalna demokracija.

Na državni konferenci je govornik opozicije poslanec Haase ostro obsojal večino, češ, da se razni glasovi iz tabora večine čudno in nevarno odtujujejo od dosedanjega duha socialne demokracije. Če večina očita opoziciji njene nazore, ta lahko to vrne večini, ki se drži v večini samo po sodrugih, ki se že zelo ločijo od načel socialne demokracije. Stališče, da se državi mora dati za brambo potrebna sredstva, vodi kakor že v miru do tega, da se dovoljuje vojaške zahteve, katere vedno utemeljujejo z potrebami brambe dežele. Za socialno demokracijo je vprašanje zase tako-le: Kakšen značaj ima vojna in kakšna je vsa vladna politika nasproti socialnodemokratskemu delavskemu gibanju?

In če preiščemo to vprašanje, najdemo, da je politika strankine večine nesocialistična. Če hoče biti nemška socialna demokracija predbojevnica za internacionalo, potem ne sme vprašati, kaj delajo drugi, ampak mora iti sama pred vsemi naprej. V vojni mora imeti socialna demokracija to nalogo, da zopet spoprijazni narode. — Poslanec David pa je predlagal resolucijo, ki priznava dolžnost do brambe dežele in izjavlja, da je za Nemčijo ta vojna še vedno brambena vojna in zato je socialna demokracija upravičena, da vztraja v brambi dežele. Zavrniti moramo vse uničevalne in osvajaalne cilje proti Nemčiji in njenim zaveznicam.

Nemška socialna demokracija o vojski.

Berlin, 25. septembra. (K. u.) Na državnem posvetu socialistične stranke v Nemčiji se je sprejela sledeča resolucija: Državni posvet priznava dolžnost deželne obrambe. Sedanja vojska je za Nemčijo še vedno obrambna vojska. Prej ko slej je socialna demokracija odločena, da bo vztrajala v obrambi dežele, dokler ne bodo pripravljeni naši sovražniki skleniti takega miru, ki bo jamčil politično neodvisnost, teritorialno nedotakljivost in gospodarski razvoj Nemčije. Vse proti nemški državi in njenim zaveznikom naperjene uničevalne in osvojevalne naklepe sovražnih velesil odvrčamo. Socialna demokracija zahteva, naj se ob sklepanju miru zastopajo pred vsem koristi in pravice lastnega naroda, a zahteva tudi, naj se ozira na življenjske koristi drugih v prepričanju, da more le tak mir jamčiti za trajnost. Socialna demokracija se zavzema za vse, kar more dovesti evropske države do tesne pravne, gospodarske in kulturne skupnosti. Nemški državni posvet odobrava stremiljenje nemškega strankarskega vodstva za zopetno zgradbo delovne in za boj močne socialistične internacionalne. Nemška socialna demokracija pripisuje odgovornost podalšanju vojske tistim, ki se upirajo, da bi se kmalu sklenil mir in upa, da se bo v seš deželah vedno močnejša volja širokih ljudskih plasti za konec strašnega preliivanja krvi uveljavila; od nemške vlade se zahteva, naj neprestano dela na konec vojske.

Vojska z Italijo.

Že nekaj dni sem je boj na kraški planoti dobil obliko večalimani ljutega artiljerijskega dvoboja, medtem ko se italijanska pehota zadovoljuje z neznatnimi delnimi podjetji in s previdnim tipanjem fronte. Ni pa še nastal tako popoln bojni odmor, da bi se moglo z gotovostjo trditi, da je kraška bitka končana. Dejansko je žrtevpolni stourni boj za Komensko planoto za enkrat končal s popolnim porazom Italijanov, ker niso mogli doseči niti enega svojih ciljev, katere so si postavili. Na južnem krilu kraške postojanke pa skoro nepretrgoma nadaljevano delovanje italijanske artiljerije vsekako kaže na to, da branilec ne puste priti do sape in da se armada vojvode Aoste mogoče pripravlja na to, da bo vnovič udarila. Že se približujejo prve nove italijanske pehotne skupine našim postojankam. Vendar se vsled pazljivosti naše artiljerije nikjer niso mogle razvrstiti k pravemu napadu.

Medtem ko Borojevičeva armada mirno pričakuje novega sovražnega nalava, tudi druge vojne skupine na laškem bojišču ne spe. To priča zadnji uspeh čet, ki se bojujejo v italijanskih planinah med dolinama Posina in Astico, ki so razstrelile italijansko postojanko na Monte Cimone in pri tem ujele 13 častnikov in 427 mož. Na ta uspeh moramo biti posebno Slovenci ponosni, saj je razstrelbo izvrstno vodil znani slovenski junak nadporočnik Albin Mlakar.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. septembra. Uradno: Na južnem Krasu so se razvili boji v bližini; naši so zaplenili eno strojno puško. Na Fasanski bojni črti smo odbili z ognjem napad enega sovražnega bataljona na naše postojanke na Cardinatu.

Dognali smo, da je razstrelba vrha Cimone, ki jo je izvrstno vodil nadporočnik Mlakar, dasi je bil ranjen, uničujoče učinkovala. Ena italijanska stotinja je bila zasuta. Oddelki pešpolka št. 59 so obkolili ostale dele presenečene posadke na krilu in za hrbtom; številno ujetnikov se je zvišalo na 437. Zaplenili smo tudi dve strojni puški.

Monte Cimone zdaj živahno obstreljuje sovražno topništvo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 23. septembra. Uradno:

Na Krasu smo odbili večkrat sovražnika, ki se je polzkušal približati. Izjalovil se je na dolomitski bojni črti sovražni nočni napad na naše postojanke na robu Monte Sici.

Severno od Asiago so razstrelile naše čete danes zjutraj vrh Monte Ci-

monte, ki so ga bili 24. julija zasedli Italijani; ob tej priliki so ujele 13 častnikov in 378 mož.

Skupina sovražnih morskimi letal je metala brez učinka bombe pri Punta Salvere, južnozahodno od Pirana.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

21. septembra. Sovražno topništvo je obstreljevalo na Gardskem jezeru naše topničarke, a škode ni povzročilo nobene. V gorah med Cismonsko in Astiško dolino vzopadne napadamo dalje, dasi zelo sneži. Popoldne 19. septembra smo odbili na severnih pobočjih Colbricono napadalni sovražni poizkus. Na julijski bojni črti je trajno deževje zaviralo včeraj delovanje topništva. Naš oddelek je s presenetljivim sunkom zasedel novo postojanko blizu Sv. Katarine na gričih vzhodno od Gorice. Na Krasu smo popolnoma odbili manjše sovražne oddelke, ki so poizkušali presenetljivo napasti naše postojanke na koti 208 južno od Nove Vasi.

22. septembra. Slabo vreme je zaviralo včeraj na celom bojišču operacije naših čet, a vseeno se javlja, da so naši napredovali proti Vaino dolini v Cismonski dolini in proti vrhu Scepta (zgornji del doline Cordevole). Na julijski bojni črti je delovalo le topništvo. Sovražnik je obstreljeval Gorico, ne da bi bil povzročil kako škodo.

Na Monte Cimone.

Naše čete so razstrelile 23. t. m. zjutraj vrh gore »Monte Cimone«, ki so jo bili zasedli Italijani 24. julija. Monte Cimone je 1230 metrov visoka gora; ob južnem vznožju gore leži mesto Arsiero; severno od navedene gore se nahaja skupina zapiranih utrdb Barcarola, ki so jo bile svoj čas vzele naše čete. Razstrelba gore in gorskih vrhov je zelo počasno in težavno podjetje. Navadno se vrtajo pod zemljo rovi; delati se mora več tednov in več mesecev, predno se doseže tista točka, kjer se namestijo razstrelba. Razstrelba vrha Monte Cimone je lep uspeh in povratilo Lahom za Col di Lana.

Kraška bitka.

(Z dovoljenjem vojnodopisnega stana.) Po peti soški bitki je vojvoda Aosta dal preko Krmina in iz Mestra voziti vlak za vlakom, ki naj bi zamašili veliko vrzelj v njegovih vojaških vrstah in zlasti zopet napolnili popolnoma izpraznjene artiljerijske municijske zaloge. Ko je približno pred tednom dni zopet začel z učinkovitim streljanjem in sipajočim ognjem, je razpolagal s temeljito osveženo armado, iz katere naj bi šle dobre severnoitalijanske in boljše srednjeitalijanske čete, kolikor jih je še bilo, kot prve v boj.

Napad proti novi c. in kr. fronti je bil za sovražnika težji nego kdaj prej naval proti Dobrdboski visoki planoti. Imela je obliko podkve, proti kateri je mogla sovražna artiljerija delovati istočasno z baterijami na Ždobi, preko Podgore od severozapada sem, t. j. z dveh strani in neposredno odspredaj. Cela soška fronta je imela približno obliko velikanske črke S ter jo je bilo mogoče na vseh točkah napasti od treh strani. Z eno besedo: ker Komenske planote frontalno ni bilo mogoče vzeti, se je imela napasti od severa in juga ter takorekoč dvigniti iz tečajev.

Boji so se bili z neizmerno ogorčenostjo. Posamezni polki so stali kakor v razburkanih valovih, ki so vedno iznova udarjali ob nje. Tako goste so bile množice in tako hitro ni mogla delovati niti artiljerija niti strojne puške, da ne bi prišel vsakokrat vsaj del valovečih množic v jarke. Potem so delovala namesto krogl in bajoneta — puškina kopita in najstrašnejše orožje — bojni kij.

Borenje in morenje je trajalo ves četrti dan. Noč je našla c. in kr. čete v njihovi postojankah, predor proti brestovski dolini je bil prepreden, celi napad izjalovljen.

Peti dan kraške bitke je videl le še samo posamezne poizkusne sunke Italijanov. Njihova vna je bistveno opešala, kajti že artiljerija jih je držala v spoštljivi oddaljenosti. Popoldne je delovala sploh le še artiljerija, ki je pa od časa do časa tudi popolnoma umolknila.

Prve tri dni je bil naval naperjen proti severnemu odseku Komenske planote. Ker se je izjalovil, so Italijani poizkusili svojo srečo na jugu. Med griči, ki se spuščajo proti Tržiču in proti morju ter južnimi robovi Komenske planote leži Brestoviška dolina, široka pohodna cesta, ki se onstran Dola ležeče višine 144 razširi v udobno kotlino. Na jugu se je moral tedaj napad obrniti proti višini 144. Njej je veljal četrti dan. Polagoma je nastopilo v boju 150.000 mož, ne da bi bil mogel sovražnik doseči kak uspeh. V teh množicah ni bilo nič manj nego 15.000 berzaljev. Ena kavalerijska divizija se je bila peš. Glavni del napadalnih čet je tvorilo dvajset spočitih pehotnih brigad. Sprčo vidne upehanosti, v kateri sovražnik sedaj

lovi sapo, kakor je videti, moremo slutiti, koliko so ga stali ti štirje bojni dnevi.

Kralj Viktor Emanuel pri Gorici ranjen.

Genf, 23. septembra. »Cri de Paris« poroča, da je bil kralj Viktor Emanuel baje v bitki pri Gorici ranjen; kos grane ga je na roki lahko poškodoval.

Neuspehi Lahov na Krasu.

Curli, 23. septembra. »Tagesanzeiger« piše: Na Krasu se Italijani vedno z večjim neuspehom vojskujejo, kar posebno naglašajo milanski listi. Na Krasu Lahi niso prišli nikjer čez najsprejnejše avstrijske postojanke. Avstrijska obramba natopa vedno s protinapadi.

Lahi o svoji brezuspešni ofenzivi.

Lugano, 23. septembra. Italijanska vlada v dolgem komuničku dokazuje svojim zaveznikom, da če se tudi Italija ne more sklicevati na uspehe, je le veliko storila. Ob enem poučuje Italija svoje zaveznike, da se na skupni bojni črti uspehi ne morejo presojati po pridobitvi ozemlja, marveč le po vplivu na splošen položaj.

K letalskemu napadu na Trst.

O zadnjem sovražnem letalskem napadu na Trst se k uradnemu poročilu dodatno še poroča: Napad Italijanov na Trst sta izvršila dve letalski skupini. Prvo skupino je tvorilo šest Capronijev in trije newporski aparati in je priletela od Tržiča sem. Spremljali je letalce šest torpedovk in dva morskata čolna. Naši letalci, med njimi linijski poročnik Banfield, so se takoj dvignili. Eno naših letal se je dvema Capronijema približalo na 600 m, pa so je newporski aparati zopet odrinili. Drugo letalo je metalo bombe na sovražne ladje in je zadelo eno torpedovko. Nastop naših letalcev je povzročil, da so sovražna letala svoj napad kmalu prekinila in odletela v smeri Tržič-Gradež. Kakih 30 minut kasneje se je pojavilo nad Trstom drugo sovražno letalsko brodogoj, in sicer zopet 6 Capronijev in Newporski. Linijski poročnik Banfield, ki se je zopet dvignil, se je kmalu zapletel v boj z dvema Capronijema in enega sestrelil. Ko je bil nato od na pomoč prihitelega newportskega letala odrinjen, je nato naperil ogenj. Ko se je zapletel s sovražnim aparatom v boj, ga je že težko poškodoval. Najbrž je ustrelil ali ranil pilota, kajti sovražni Caproni se je z višine 1800 m spustil na 400 m. V tej višini se je obdržal nad Miramarom in letel proti italijanski obali, nekaj časa zasledovan od Banfielda. Drugi naši letalci, ki so bili prav tako zapleteni v boj s sovražnimi letali, so pripomogli, da je tudi druga letalska skupina odletela. Prva skupina je manevrirala v višini 2200 do 2500 m, druga pa v višini 1500 do 1800 m. Naši letalci so se nepoškodovani vrnili v svojo postajo.

Italija in Švica.

Lugano, 23. septembra. Italija namerava dejansko s 1. oktobrom ustavititi uvoz jave in prešičev v Švico, a le za časno, kakor poroča »Corriere della Serra«.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO

Dunaj, 23. septembra. Uradno:

Bojna črta proti Rumuniji.

Prelaz Vulkan smo očistili od sovražnika.

Pri Sibinju (Nagy-Szeben, Hermannstadt) smo odbili napad dveh rumunskih divizij. Ujeli smo tri častnike in 528 mož. Južno od Holzmany (Holzmengen) je potisnil sovražnik nekoliko naše varnostne čete.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

V kotu treh dežela južno od Dorne Vatre smo vrgli s protisunkom rumunske oddelke.

Sicer so se močno bojevali le južnozahodno od žrebčarne Luczina in v ozemlju Ludova.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

O armadi generalnega polkovnika pl. Böhm-Ermolli se naknadno javlja, da je dne 19. septembra neki avstrijski letalec sestrelil dve sovražni letali.

Pri armadi generalnega polkovnika pl. Tersztzyanskze ga je od včeraj popoldne izvzemal streljanja s topovi, počival boj.

Dunaj, 24. septembra. Uradno:

Bojna črta proti Rumuniji.

Pri Vulkanem prelazu smo odbili rumunske sunke.

Pri Sibinju (Nagy-Szeben, Hermannstadt) in na sedmograški bojni črti nič važnega.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Vzhodno in severno od Kirlibabe je sovražnik trdovratno napadal dalje. Vzhodno

od imenovanega mesta smo po začetnih malenkostnih uspehih njegove množice ustavili in odbili nadaljnje sunke.

Južnozahodno od žrebčarne Luczina se je zrušil tudi včeraj močan ruski naskok — sedmi v zadnjih dneh — pred bojno črto budimpeštanskega honveda.

Pri Ludovi smo sovražniku zopet iztrgali, kar je bil pridobil v zadnjih bojih.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Med Zborovom in zgornjim Seretom so gnali Rusi po večdnevni topovski pripravi včeraj zopet močne sile na napad. Odbitih je bilo že več naskokov njih množic, ko se jim je posrečilo, da so popoldne severovzhodno od Perepelnikov udrili v naše črte. Ponoči smo s protinapadom po ljutom boju zopet popolnoma priborili vse postojanke. Ujeli smo nad 700 mož in zaplenili 7 strojnih pušk. Krvave izgube sovražnika odgovarjajo njegovemu navadnemu načinu bojevanja.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. septembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega. Močni napadi Rusov so se izjalovili pri Koritnici.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla. Severno od Karpatov se ni nič izpremenilo.

V Karpatih so boji ponehaval. Osamljeni sovražni sunki niso uspeli.

Bojišče na Sedmograškem. Na obeh straneh od Sibinja (Hermannstadt, Nagy-Szeben) sta napadli približno dve rumunski diviziji.

Naši varnostni oddelki so ju odbili z zelo velikimi krvavimi izgubami za sovražnika.

S protisunkom smo ujeli tri častnike in 526 mož.

Lastne straže smo umaknili ponoči pri Szt. Janoshegy.

Naši so vzeli prelaz Vulkan in ga držali proti sovražniku, ki bi ga bil rad zopet vzeti.

V Dobrudži.

V Dobrudži so odbili naši rumunske sunke blizu Donave in južnozahodno od Topraisarja.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. septembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Rusi so zopet napadli z močnimi silami petkrat med Seretom in Stripo severno od Zborova. Pri Manajevu je sovražnik udril; s protinapadom smo ga zopet vrgli; prepustil nam je nad 700 ujetnikov in 7 strojnih pušk.

Bolj južno od tam so se zrušili vsi napadi s težkimi izgubami pred našimi črtami.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

V Karpatih smo z napadom zopet osvojili v prejšnjih bojih izgubljene dele naših postojank med Ludovo in Baba Ludovo kakor tudi na vzhodnem pobočju Cimbroslave.

Severovzhodno od Kirlibabe se bijejo trdovratni boji.

Na Sedmograškem.

V Vulkanskem prelazu in zahodno od tam smo odbili več rumunskih napadov.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 24. septembra. Uradno:

Dne 23. t. m. zjutraj so napadla tri ruska velika bojna letala morskotletalno postajo Angernsee, a uspela niso. Eno naše bojno letalo je med zasledovanjem prisililo eno teh sovražnih dvokrilnih letal, da je padlo vzhodno od Dünamünde.

Naša letala so se vrnila v dobrem stanju.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 23. septembra. Uradno:

Ob Donavi nobenih dogodkov.

V Dobrudži je bilo včeraj nekoliko mirnejše. Sovražne poizkuse, da bi prodirali proti vasi Mustafa Azi, je preprečil ogenj naših topov in nastop naše konjenice. Sovražnik se je obrnil in se vrnil v svoje postojanke.

Na ostali bojni črti manjši boji prednjih oddelkov, ki so izpadli ugodno za nas.

Ob obali Črnega morja je bilo mirno.

Sofija, 25. septembra. Generalni štab poroča: V Dobrudži artiljerijski ogenj in pehotna podjetja male važnosti.

Rumunsko uradno poročilo.

22. septembra: Severno in severozahodno bojišče: Slabotni boji. Zaplenili smo dve strojni puški in ujeli 140 mož.

Dobrudža: Sovražnik je ustavil svoje umikanje in se utrjuje. Nekaj oddelkov sovražnega desnega krila so naše čete pognale v beg.

Letalski napadi: Sovražni letalci so metali bombe na Černovodo, pri čemur je bilo ubitih 7 oseb, med temi 2 vojaka in več živali ter porušene 3 hiše.

Nove rumunske bojne črte.

Bern, 23. septembra. Uradno časopisje v Bukarešti pravi, da se je posrečilo Rumunom in Rusom ustaviti sovražno napredovanje na tisti črti, kjer so to želeli. Nove postojanke so tako močne, da lahko zabranijo nadaljnje sovražno prodiranje. Nastop ruske armade se je vsled težavnega ozemlja zakasnil, a zdaj stoji v zbiralnem prostoru in je ustavlja za Rumuni in s srbji sovražnika. »Roumaine« napoveduje v Dobrudži velike dogodke. Rumunsko-rusko vojno vodstvo se pripravlja na odločilno bitko za Donavo.

Preosnova čet v Dobrudži.

Berlin, 23. septembra. Bernski listi poročajo: Novi vojaški položaj v Dobrudži omogočuje, da se morajo prevrstiti rumunske čete. S sedmograškega so poslali veliko čet v Dobrudžo in k Donavi. Več rumunskih listov že napoveduje, da bodo umaknili z Erdeljkega vse rumunske čete.

Pred odločitvijo v Dobrudži.

Stockholm, 23. septembra. Iz Petrograda: Tukajšnji vojaški krogi zelo napeto zasledujejo razvoj bojev v Dobrudži. Splošno se sodi, da se bodo odločili boji te dni. Iz Rumunije se javlja, da so bile dosedanje izgube Rusov v primeri z Rumuni primeroma nizke.

Rumuni se pripravljajo na umikanje.

Curich, 23. septembra. »Zürcher Tagesanzeiger« javlja iz Petrograda, da izpraznjujejo Rumuni še dalje ozemlje za svojo močno utrjeno postojanko v Dobrudži, ker jo pač ne upajo trajno držati.

Rumunski letnik 1918

bo vpoklican 8. oktobra pod orožje.

Napad Rumunije ne bo posebno razbremenil Lahov.

Milan, 25. septembra. (K. u.) Dopisnik »Secolo« poroča iz italijanskega glavnega stana: Napad Rumunije ni posebno razbremenil italijanske bojne črte; nasprotno: od takrat so poslali proti Italiji v vojski preiskovane čete vrste in težke ter lahke topove in veliko bojnega blaga; ovire italijanskemu prodiranju so postale še strašnejše.

Vrnitev našega poslanika iz Bukarešte.

Ange, 23. septembra. (K. u.) Četrty vlak, ki je odšel 6. t. m. pod vodstvom našega avstro-ogrškega poslanika grofa Czernina iz Bukarešte, je došel včeraj z osebojem avstro-ogrškega poslanstva, kakor tudi njihovimi družinami in avstro-ogrsko ter nemško kolonijo v Haparando. Od tod so se brez prekinjenja odpeljali takoj popoldne s posebnim vlakom v Trelleborg. Iz oseb obstoječa družba se dobro počuti.

Povratak rumunske diplomacije v Rumunijo.

Kodanj, 25. septembra. (K. u.) Dosedanji rumunski poslanik v Berlinu je prišel z osebojem poslanstva v Kodanj.

Kodanj, 25. septembra. (K. u.) »Berlingske Tidende« poroča z Malmo: Rumunski poslaniki z Dunaja, iz Sofije in iz Carigrada so prišli s svojim spremstvom 100 oseb, 22. t. m. zvečer v Kodanj.

Ruski navalni v Karpatih.

Frankobrod. Vojni poročevalec »Frankfurter Ztg.« je poročal 22. t. m. iz velikega glavnega stana: V Karpatih naskakujejo Rusi dalje. Na mnogih mestih so silovite izgube v zadnjih bojih sicer sovražnika tako oslabile, da ni več dovolj močan za napade pehote, da se omejuje le na živahno delovanje s topovi; v nekaterih odsekih je zato primeroma mirno. Na drugih točkah pa zato divjajo napadi ruskih množic z neizmerno besnostjo čeli dan proti postojankam na 1655 metrov visoki Babi Ludovi. Napade so naši velikokrat krvavo odbili, dokler se ni končno posrečilo sovražniku, da je vdrl v naše postojanke, kar pa ni vplivalo na splošen položaj, ker so naše črte za gorskim grebenom lahko takoj zapro. Brez truda so bili odbiti mali napadi na ostalih delih bojne črte. Rusi so zelo besno napadali z 1547 metrov visoke Tatarne proti jugu; a zvezne čete so odbile vse ruske naskoke, dasei je sovražnik poseben ljuto napadal; prišel bi bil namreč rad na cesto, ki vodi v Borso in Mararos-Sziget.

Nemiri na Finskem.

Frankobrod, 23. septembra. »Frankfurter Zeitung« javlja: S Finskega došli

potniki poročajo, da so tam izbruhnili v več mestih revolucijski nemiri. Velika ruska vojašnica v Keni je deloma uničena; več ljudi je izgubilo ob tej priliki življenje. Iz petrograjskega vojaškega okraja privajajo kolikor hitro morejo vojaške transporte. Železnice vozijo le vojake.

Šest brezmesnih dni na teden v Rigi.

List »Biržebije Vedomosti« poroča iz Rige, da tam strašno primanjkuje mesa in da je zato na teden pet do šest brezmesnih dni. Tudi drugih živil zelo primanjkuje.

Požari v Petrogradu.

Berlin, 23. septembra. (Kor. ur.) »Lokalanzeiger« javlja iz Stockholma: Požari v Petrogradu se vedno bolj množijo. V Petrogradu je pogorelo največje skladišče žita v pristanišču in še dve drugi velikanški žitni skladišči. Škode je nad 10 milijonov rubljev.

Rumunski ranjenci v Rusiji.

»Novoe Vremja« piše: Z rumunske bojne črte prihajajo neprestano ranjenci, ker v rumunskih bolnišnicah ni več dovolj prostora za vse ranjence.

Macedonsko bojišče.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Macedonsko bojišče.

Berlin, 23. septembra. Veliki glavni stan:

Brezuspešni sovražni napadalni poizkusi, mestoma je živahno delovalo topništvo.

Sovražnik je izpraznil ozemlje južno od Belasice Planine do Krušabal-kana.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 23. septembra. Uradno:

Na višini Stara Narečka Planina smo z naskokom zavzeli gorsko pobočje južno od vasi Topli.

Sovražnik se je umaknil v neredu; na bojišču je pustil veliko mrtvih in ranjencev. V okolici Lerina (Florina) je bilo mirno.

Na višini Kaimakcalan ljut topovski ogenj na obeh straneh. Naši topničarji so razkropili številna sovražna zbiranja.

Slaboten topovski ogenj zahodno od Vardarja.

Vzhodno od Vardarja ljut topovski ogenj, ki se je od časa do časa prekinil.

Na vzhodju Belasica gorovja in ob Strumi slaboten topovski ogenj na obeh straneh.

Ob egejski obali mirno.

Sofija, 24. septembra. Generalni štab poroča: Pri Florini nobene izpremembe. Napade sovražnika na višini Kaimakcalan smo odbili. Ob Strumi živahna kanonada. Več sovražnih bataljonov je nastopilo proti vsem Nevolen, Dolno, Kakadžovo in Gudel. Vrgli smo jih na desni breg reke.

Francosko balkansko uradno poročilo.

22. septembra. Običajen boj s topovi na bojišču ob Strumi in ob Dojran-skem jezeru. Izjalovil se je ljut napad Bolgarov na Zboroko, ki leži med Vardarjem in Črno. Pri Brodu napredujejo Srbi dalje; prišli so v okolico Brebenega; približno 100 mož smo ujeli. Ogenj francoske pehote je zrušil sovražen napad severno od Florine. Naše čete so očistile celo ozemlje severovzhodno od Armenska; v trdih bojih so prodirale na višinah, ki nadvladujejo cesto, ki vodi iz Florine v Popli. Megla je zavirala na celi bojni črti operacije.

Angleško poročilo iz Soluna.

22. septembra. Ladje obstreljujejo sovražnika z zadovoljivim uspehom pri Neohoriju. Topništvo je pričelo močnejše delovati na dojranski bojni črti.

Bolgari prekrizali Sarraillov načrt.

Pariz, 24. septembra. (Kor. ur.) So-trudnik lista »Echo de Paris« v Solunu poroča svojem listu: Bolgarska ofenziva v Makedoniji v drugi polovici avgusta se je pričela isti čas, ko je Rumunija podpisala svoj dogovor z entento. Dopisnik prizna, da je nenadna ofenziva provzročila izpremembo Sorraillovega načrta. Sicer pa ni res, da bi se Bolgari pri Florini v neredu umaknili. Upirali so se trdovratno in so razpolagali z močno artiljerijo.

Briand brani Sarraila.

Pariz, 23. septembra. (Agence Havas.) Zbornica je nadaljevala posvetovanja o dvanajstih proračuna. Odgovarjajoč na neko vprašanje o gotovih časniških napadih na vrhovnega poveljnika v Solunu, je izjavil ministrski predsednik Briand, da odgovarja on (predsednik) za vse, če ima poveljnik v Solunu važno nalogo. Vse časopisje je ugotovilo, da je dosegel general uspeh. Če bi general ne imel zaupanja vlade, bi se jo moralo kaznovati, ako bi ga pustila na svojem mestu. On bo povsem svobodno izvršil svojo častno nalogo. Ministrski predsednik je dalje izjavil, da si šteje v čast to javno izraziti. (Odobranje na levi.) Po prečitanih izjave združenih socialistov je zbornica sprejela s 448 proti

4 glasovi predlog dvanajstinskega proračuna.

Obletnica vojske v Bolgariji.

Sofija, 24. septembra. (K. u.) Agence telegraphique Bulgare« javlja: Povodom obletnice nastopa Bolgarije v evropsko vojsko objavlja časopisje članke, v katerih izraža, da se bo gotovo dosegla enotnost bolgarskega naroda in da se bo srečno končala vojska.

Srbska skupščina.

Rim, 22. septembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča s Krfa 21. t. m.: Srbska skupščina je po važnih tajnih sejah, v katerih je poročal Pasić o položaju, v včerajšnji seji soglasno pritrdila Pasićevemu poročilu in smerem njegove zunanje politike. Sklenila se je resolucija, da ostane skupščina po vsem trpljenju in poizkusom, uničiti srbski narod, zvesta narodnim zahtevam in da se bo držala prejšnje in sedanje smeri in prijateljev za uresničenje narodnega vzora. Pred glasovanjem je zapustilo osem nacionalističnih poslancev posvetovalno dvorano.

Konec Grške.

Berlin, 23. septembra. Preko Londona poroča »National Tidende«: Položaj se bliža krizi. Poslaniki entente popolnoma ignorirajo novo vlado. Vse kaže, da bosta Anglija in Francija napravili odločilne korake. Vlada se trudi na vso moč, da bi rešila položaj in je tudi namignila, da opusti tudi nevtiralnost, pa ta popustljivost je prekasna in tako stojimo pred usodnimi dogodki.

Vstaja na Grškem se širi.

Solunski polkovnik Christopulos je izdal oklic Macedoncem na boj proti Bolgarom. Sedaj se poroča tudi iz Aten uradno, da so se Krečani uprli in odstavili kralja. Tudi v grški Makedoniji se je uplo mesto Košani (med Lariso in Florino).

Revolucijsko gibanje med grškimi vojaki.

London, 23. septembra. (K. u.) Reuter javlja iz Soluna: Revolucijskemu pokretu so se pridružili še nadaljni oddelki v Kavali in na Pireju.

Ententa gospodari.

»General News« poročajo, da ententa cenzurira vse brzojavke v tujino. Grška cenzura je odpravljena. Ententa je grški vladi izročila novo noto, v kateri zahteva neko določeno postopanje proti osrednjim silam.

Kralj in rekruti.

London, 23. septembra. »Daily News« poroča, da je kralj ob zaprisegi petih najmlajših letnikov rekel rekrutom: »Vi morate ubogati moja povelja. Vi ste moji vojaki, moji in nikogar drugega. Svojemu kralju in poveljnikom morate lepo ubogati. Skušali vas bodo zapeljati. Čuvajte se podlih izkoriščevalcev domoljubja. Pod plaščem domoljubja poizkušajo zločin. Ne pozabite na moje besede.«

Nemčija bo vrnila grške vojake.

Na grško željo je nemška vlada pripravljena vrniti četrti armadni zbor, ker jih je smatrala samo kot goste. Toda dobiti mora gotova jamstva, da jih med potjo ne ustavi in obdrži ententa.

Kaj pravi Venizelos.

London, 23. septembra. (K. u.) Reuteri Poročevalec »Associated Press« poroča o razgovoru z Venizelosom. Vprašal je, ali Venizelos res misli iti v Solun, da prevzame začasno revolucijsko vlado. Venizelos odgovori, da sedaj ne more odgovoriti. Mora še nekoliko počakati, kaj napravi vlada. Potem se bo odločil za to, kaj je pač najboljši, če se Grška ne udeleži vojne. Če kralj noče poslušati glasu ljudstva, moramo pač sami najti, kaj je najboljši storiti. Ne vem kaj bo to, toda sedanji položaj je neznosen. Doživeli smo že vse sunke nesrečne vojne ta časi, ko smo bili nevtiralni.

Poročevalec ga je vprašal, kaj bo, če se Grška ne udeleži vojne. Venizelos je odgovoril: Če bodo zmagali Nemci in Bolgari, tedaj bomo gotovo izgubili celo Makedonijo, e pa zmaga ententa, kar trdno verujem, pa smo v nevarnosti, da ententa sklene poseben mir z Bolgarijo in tej dovoli, da obdrži ozemlje, katero je zasedla s privoljenjem Grške. Če pa ententa vzame celo Bolgarijo, zakaj naj bi nam Srbija, s katero pogodbe niso držali, vrnila Makedonijo, katero bo zopet z bajonetom vzela. Bolgarom, katerim smo jo mi dali. Kdo bo na mirovni konferenci zastopal Grško, če ne mi sami? Kdo bo mislil na Grško drugače kakor s sramoto, če smo držali roke navskriž, dočim se je pol sveta borilo za civilizacijo.

Venizelos je že v Solunu.

Dunajska »Zeit« poroča, da je Venizelos že v Solunu.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. septembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Severno od Somme se je bitka iznova pričela.

Potem ko se je trajno pomnoževal topovski ogenj, so napadli Francozi črto Combles—Rancourt. Uspeli niso, kakor tudi niso uspeli Angleži, ki so poizkušali prodreti pri Courcelletesu.

Naknadno se je poročalo, da so bili odbiti ponoči na 22. septembra angleški delni napadi pri selu Monquet in pri Courcelletes.

V zračnem boju smo sestrelili severno od Somme 11 sovražnih letal.

Berlin, 24. septembra. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Trajna bitka ob Somme se zopet bje s polno silo.

Topovski boj je dosegel med Ancre in Somme nenavadno besnost.

Izjalovili so se močni sovražni sunki pri Courcelletes, Rancourt in Boucharesses.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Pri Mozi se je pomnožilo streljanje na levem bregu reke in v posameznih odsekih na desnem bregu.

Na celi bojni črti so letalci živahno delovali; v številnih zračnih bojih z ugodnim uspehom za nas so se naši letalci spopadli s sovražnimi v naših in za sovražnimi črtami. Sestrelili smo 24 letal, med njimi 20 ob reki Somme.

Posebno so se odlikovali nadporočnik Buddecke in poročnik Wintgens in Höndorff. Mi smo izgubili šest letal.

Dne 2. septembra pozno zvečer je bila z vrženo bombo v Mannheim ubita ena oseba; tudi nekaj škode je na blagu.

Med večkratnimi napadi sovražnih letalcev na zaledje naše bojne črte so med drugimi ubili v Lille 6 meščanov in poškodovali 12 hiš.

En naš zrakoplov je napadel ponoči na 22. september angleške vojaške naprave pri Boulogne.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Napad na Dover.

Berlin, 25. septembra. Uradno: Zvečer 22. t. m. je eno naše na Flanderskem nastanjeno letalo napadlo z bombami vojaški tabor lop pri Doveru.

Francosko uradno poročilo.

22. septembra ob 3. popoldne. Nemci so danes jutraj silovito napadli nove francoske postojanke med seloma Le Priez in Rancourt. Zapiralni ogenj je popolnoma držal valove napadalcev, ki so se morali vrniti v svoje strelske jarkove; sovražne izgube so bile resne. Sicer je bilo ponoči povsod mirno.

22. septembra ob 11. ponoči. Severno od Somme smo izpeljali podnevi dvoje operacij. Pri vzhodu v Combles se je ena naša stotinja s sijajno izvedenim presenetljivim napadom polastila samotne hiše, ki jo je bil sovražnik priredil v obrambo. Naši so ujeli približno sto Nemcev, med njimi tri častnike. Bolj vzhodno od tam smo vzeli več kosov strelskih jarkov in ujeli približno 40 mož. Južno od Rancourta se je izjalovil v zapiralnem ognju poizkus sovražnika, ki je poizkušal priti iz strelskih jarkov.

Na ostalem delu bojne črte običajno streljanje s topovi.

Po najnovejših poročilih so ujele francoske in angleške čete od 1. julija, dneva ofenzive, do 18. septembra več kakor 55.800 Nemcev; med temi so jih ujele francoske čete 34.050.

Letalstvo. Naše letalo je vrglo 21. t. m. osem 120 mm bomb na lope letalcev v Habsheimu in jih zadelo. Naš letalec je sestrelil sovražno letalo v boju pri Comblesu.

Angleško uradno poročilo.

22. septembra 1916. Južno od Ancre smo napredovali na približno eno miljo dolgi bojni črti; vzeli smo tam dve črti sovražnih strelskih jarkov med krajema Lers in Martinpuich. Naša bojna črta gre skoraj naravnost severno od Flersa v Martinpuich. Južno od Arrasa smo vdrlí uspešno v sovražne strelske jarkove, ujeli smo nekaj mož in zadali sovražniku številne izgube.

Zakaj so izpremenili francoski generalni štab.

Genf, 23. septembra. »Times« objavljajo splošno pozornost povzročujoči članek, ki opozarja na neobhodno nujno potrebo, da bodo dobili francosko-angleški ofenzivni načrti novega duha.

Joffre ne upa več, da prebije nemško črto.

Genf, 23. septembra. »Matin« poroča z bojišča ob Somme: Sovražni črti ne upajo več prebiti; le oslabili bi zdaj radi

sovražnika z generalnimi ofenzivami na vseh bojnih črtah.

Pomanjkanje delavcev v Franciji.

Bern, 23. septembra. V Marseille se je izkrcalo več tisoč beguncev iz Macedonije in iz Male Azije, ki bodo odpomogli pomanjkanju delavcev v Franciji.

Angleži pripravljeni na novi Skagerrak.

Basel, 23. septembra. V nekem uradnem poročilu izjavlja admiral Jellicoe, da so že nadomestili vse angleške ladje, ki so jih bili izgubili v bitki pri Skagerraku.

Angleži izstrelili 12 milijonov krogelj.

Rotterdam, 23. septembra. Angleški vojni poročevalci trde, da so izstrelili Angleži od začetka ofenzive do zadnjega petka 12 milijonov krogelj.

Izgube Kanadčanov.

Ottawa, 22. septembra. (K. u.) Uradno: Kanadčani so izgubili do 31. avgusta 37.861 mož.

Angleški lord padel na bojišču.

London, 23. septembra. Na bojišču je padel tudi lord Faversham.

Glasovanje o brambni dolžnosti v Avstraliji.

Melbourne, 22. septembra. (Reuter): Senat avstralskih zveznih držav je sklenil, da se predloži predloga o splošni brambni dolžnosti glasovanju ljudstva.

Prvi judovski general na Angleškem.

Rotterdam, 24. septembra. Vsled po- višanja polkovnika Johna Monash za generalnega majorja je dobila angleška armada prvega judovskega generala.

Zračni napad na Angleško.

Berlin, 24. septembra. (Kor. ur.) Wolf- fow urad poroča:

V noči na 24. t. m. je več skupin pomorskih zrakoplovov izdatno metalo bombe v London in na vojaško važne kraje ob Humber in srednjih grofijah Angleške, med temi v Notting-Ham in Sheffield. Uspeh se je povsod mogel opazovati v močnih požarih, ki so se videli še dolgo po odletu.

Zrakoplove so pri poletu tja pred pre- stopom angleške obali opazovale ladje in pri napadu samem številne obrambne ba- terije izredno ljuto z zažigalnimi krogliami obstreljevale; nekaj baterij so naši z dobro merjenimi salvami prisilili, da so utihnile. Dva zrakoplova sta postala žrtev obramb- nega ognja nad Londonom, vsi ostali so se vrnili nepoškodovani.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Angleško uradno poročilo.

London, 24. septembra. (Kor. urad.) Uradno: Zadnjo noč izvršenega napada na Veliko Britanijo se je udeležilo 14 ali 15 vodljivih zrakoplovov. Najbolj so prizade- te grofije na jugovzhodu, vzhodu in v sre- dini dežele, kakor tudi Ostlincoln. London sta napadla dva zrakoplova, ki sta med polnočjo in 1. uro priplula iz jugovzhodne smeri. Letala so se dvignila in topi so pri- čeli streljati. Zrakoplova sta bila prepo- dena. Vsekako sta pa na južnem, jugovz- hodnem in vzhodnem delu metala bombe. Žal je bilo ubitih 28 oseb in 99 ranjenih. Bila sta dva zrakoplova nove vrste; eden je padel zavrt v plamen na tla in bil s po- sadko vred uničen; moštvo drugega zra- koplova, 22 častnikov in mož, smo ujeli. Natančnih podatkov o številu žrtev in o napravljene škodi še ni.

Rumunski kralj v prvi vrsti sam povzročil vojsko.

Trelleborg, 23. septembra. (Kor. u.) Zastopnik c. kr. korespondenčnega urada v Bukareštu, ki je ostal po kron- skem svetu tam in ki je zapustil z zad- njim poslaniškim vlakom pod vod- stvom poslanika grofa Czernina 6. sep- tembra rumunsko glavno mesto, po- roča:

O dogodkih v kronskem svetu

se je še 27. avgusta izvedelo, da kralj ni le odločil glede na sklep, marveč da je bil kronski svet le formalnega po- mena, ker se je bil kralj že prej odločil za vojsko. Ministrski predsednik Bra- tianu, ki se je bal med celo vojsko od- govornosti, jo je znal odvaliti na kralja, na katerega so najbrže vplivale ruske grožnje. Vsekakor je le on v vseh okol- nostih zahteval zadnje dni vojsko, v kronskem svetu ga je zato najostreje napadel Peter Carp, kateremu se je pri- družil tudi Majorescu. Kako stališče je zavzel Marghiloman, se ni izvedelo. Po- litiko kralja značijo besede Take Jo- nescua, ki je izjavil po kronskem svetu, da se je pokazal kralj kot največji Ru- mun, kar jih živi.

Pobitot v Bukareštu vsled vojske.

Ko se je izvedelo, kaj da je sklenil kronski svet, so bili v Bukareštu oči- vidno poparjeni. Do večernih ur je bilo

mesto mirno; potem šele je priredilo ne- kaj mladeničev slabo priredbo za voj- sko, katere se prebivalstvo v množicah ni udeleževalo.

Oblegovalno stanje

so razglasili še isto popoldne; zaprli so tudi inozemce, ki se od takrat naprej niso mogli več voziti z vlaki čez mejo. V prvih dneh so jih več desetstisoč od- vedli v zapore; postopali so z njimi, ka- kor so to povedali pozneje izpušteni ze- lo nasilno. Značilno je, ker so jih pri- čeli zapirati še predno se je napovedala vojska.

Arhivi požgani. — Desetdnevno ujet- ništvo.

Na poslaništvu in v konzulatu so se medtem zbrali uradniki s svojimi rodbinami in tisti člani kolonije, ki jih slučajno niso zaprli. Arhive so sežgali že 27. avgusta. Prišlo se je 10 dni traja- joče ujetništvo, ki je potajalo vsaki dan neznesnejše vsled nastopa rumunske vlade, ki ji pripada zdaj tudi brat min. predsednika Visitila Bratianu kot voj- ni minister, proti vsem določilom med- narodnega prava. V majem prostoru je bilo zbranih približno 150 oseb; z veli- kim stroški so bili slabo prehranjeni; poslopja niso smeli zapustiti.

Napadi Zeppelinov na Bukarešt

ponoči na 29. avgusta in 4. in 5. sep- tembra so ujetništvo še poojstrili. Po 9. uri zvečer ni smela goreti nobena luč. Vlada je zagrozila, da bodo vdrlí v poslaništvo, če se bo kršila prepoved in da bodo postavili krivce pred sodiš- če. Napadi Zeppelinov so zelo razburili oblasti in prebivalstvo. Uradna poroči- la so molčala o uspehih napadov, po- sebno o tretjem. Ne dvomi se, da je bila zadeta hiša poslanika Tresnea Grece- anua in kraljevski hlevi. Zelo so kršili rumunski uradni činitelji eksteritori- alnost, ker so zasledujoč nekega posla- niškega slugo vdrlí v poslopje. Vsekakor je nameravala vlada, ker je mislila, da bo ostala Bolgarija mirna, urediti od- potovanje poslaništva čez Bolgarijo. Pozneje se je odločila vlada za

pot čez Rusijo,

dasi je bolgarska vlada takoj izjavila, da nas prepelje čez Donavo. Vlada je končno izjavila, da je minil za pot čez Bolgarijo dopusten trenutek.

Pogajanja za odhod diplomacije.

Prej že je vlada predlagala, naj grof Czernin s poslaništvom odpotuje, konzuli in koloniji naj bi odpotovali pozneje. Grof Czernin je pa odločno iz- javil, da ne bo zapustil prej Bukarešta, dokler ne bo zagotovljen odhod vsem osebam, ki jih je naznanil. **Preprečil je tako načrt bratov Bratianu, ki so na- meravali zadržati vse osebe, izvzemši članov poslaništva.**

Ko je odpeljal

prvi avstrijski vlak

pod vodstvom poslanika barona Wodi- anerja 5. septembra iz Jassyja, je sledil poslaniški vlak, s katerim so se peljali tudi nekateri Nemci, ki jih ni čakal nemški poslanik.

Zasluge nizozemskega poslanika.

Do Jassyja se je vozil z nami nizo- zemski poslanik, da je, kolikor je bilo mogoče, preprečil presenečenja rumun- skih oblasti. Odkar je bil prevzel var- stvo, se je z vso močjo trudil, da je omejeval rumunsko samovoljnost. Nje- mu se moramo zahvaliti, da so izročili vse osebe, ki jih je zahteval grof Czer- nin.

Liki kaznjenci

smo se peljali do Jassyja pri zaprtih in zastrtih oknih v varstvu bajonetov. Vo- zil se je z nami kot zastopnik rumun- ske vlade poslanik Cantacuzene.

Kako so držali Rusi častno besedo ru- munskega ministrskega predsednika; potrjeno po ruskem poslaniku.

Ministrski predsednik je podal častno besedo, ki jo je sopotrdil ruski polanik Poklevski, da bomo potovali skozi Rusijo nemoteni. Kako so jo dr- žali, kaže dejstvo, da so nas že 8. t. m. zadržali na postaji Drabovo-Barjatin- skaja v južni Rusiji do 16. t. m., češ da morajo biti zbrani v Berlinu vsi člani rumunskega poslaništva in konzulatov, predno bomo smeli potovati dalje. V Petrograd smo se peljali čez Vjasno, kjer smo srečali carja, ki se je peljal na bojišče. V Trelleborg smo se pripe- ljali danes popoldne; jutri se bomo pe- ljali v Berlin čez Sassnitz; iz Berlina se odpeljemo na Dunaj. Obolei ni nihče. Glavno delo je izvedel poslanik grof Czernin v Rumuniji, ker je potrpežljivo ostal zadnji v Rumuniji, dasi je dobil prvi vojno napoved, dokler mu niso iz- ročili vseh Avstrijcev, katere je zahte- val, da naj mu jih izroče.

Razna poročila.

Državni urad za prehrano.

V kratkem bodo na novo izpopolnili državno upravo glede ljudske prehrane. Država bo svoje naredbe izdajala na bolj preprost način, obenem pa bo bolj krepko skrbela za izvršitev teh odredb. Doseda- nja interministerijalna aprovizacijska komi- sija ostane, pač pa se v notranjem ministr- stvu ustanovi državni urad za prehrano, v katerem bodo ministerijalni komisariji, ki bodo po vseh deželah skrbeli za enotnost v aprovizacijskih zadevah. Po posameznih okrajih se vpelje stalno nadzorstvo.

Na morju.

Haag, 25. septembra. (K. u.) Zape- nili so parnik »Princ Hendrik« pomor- ske proge Zeeland.

Vlissingen, 25. septembra. (K. u.) Parnik »Prinz Hendrik« je zopet izpu- ščen; danes zvečer bo najbrže priplul na Angleško.

Dnevne novice.

+ Darovni dnevi od 4. do 8. oktobra. Kakor smo že na kratko javili, je ministr- stvo za notranje zadeve dovolilo zakladu za invalide pri vojnokrbtvenem uradu, avstrijskemu zakladu za vojaške vdove in sirote ter avstrijskemu združenju za boj proti jetiki, da smejo povodom Najvišjega godu Njegovega Veličanstva cesarja Fran- ca Jožefa I. v dobi od 4. do vstetega 8. ok- tobra t. l. po vsej Avstriji prirediti darovne dneve. Čisti donos na te dni vršecil se posebnih priredb (koncertov, predstav i. dr.), javnih prodaj (oficielnih znakov, cve- lic i. sl.) in nabiranja donoskov se odkaže, preračunan po kronovinah, na polovico avstrijskemu zakladu za vdove in sirote ter po četrtniku zakladu za invalide pri vojnokrbtvenem uradu in avstrijskemu združenju za boj proti jetiki, če darovatel- ni določil drugače. Kakor se te dni seste- jajo po vseh mestih in večjih krajih avstrij- sikh posebni krajevni odbori, da zagotove imenovanim patriotski-človekoljubnim in- stitucijam čim izdatnejšo podporo, tako se je posvetoval v Ljubljani na povebilo in pod predsedstvom gospe deželne predse- dnice Marije grofice Attems v soboto popoldne v knjižnični dvorani na deželni vladí in dam in gospodov vodilnih krogov obeh narodnosti sestavljen odbor o ukre- pih, ki naj zagotove, da se deželna pre- stolnica kranjska v oktoberskih darovnih dneh prav tako sijajno izkaže, kakor se je bila odlikovala o priliki oljčnega dne in tedna Rdečega križa. Kaj se je sklenilo, se bo v kratkem objavilo.

+ Cesar je sprejel 24. t. m. ob 1. uri popoldne ministrskega predsednika grofa Stürgkha v daljši avdijenci.

+ Državni zbor. Kakor poroča »Gra- zer Tagblatt«, so za sklicanje državnega zbora vse stranke razun Wolfove in Was- silkove skupine. Krščanski socialci zahte- vajo, da se prej ustvarijo predpogoji za mirno in gladko zasedanje. S temi pred- pogoji se bodo sedaj pečale stranke in predsednik dr. Sylvester bo za drugo po- lovico oktobra sklical načelnike strank. Povabljen bo tudi grof Stürgkh.

+ Nemški poslanci. Na zborovanju nekaterih nemških državnih poslancev iz Avstrije in Nemčije v Solnogradu so pro- glasili nekatere vodilne smeri za bodoč- nost obeh držav. Sedanje življenjsko skup- nost je treba po vojni izbrabiti za ohranitev miru in za pospeševanje politične, vojaš- ke in gospodarske sile obeh držav. Sklene naj se gospodarska zveza za dolgo vrsto let in ob svojem času naj se odpravi carin- sko mejo. Glede prometa, trgovine, obrti, zdravstva, socialne preskrbe in varstva obrtne in duševne lastnine naj se izda ena- ke zakone.

Madžari na Dunaju. Grof Tisza je bil pri vladarju in baronu Burianu. Grof An- drasy je še na Dunaju. Tudi grof Karolyi je imel na Dunaju razgovore z avstrijskimi politikmi.

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je do- bil polkovnik 43. pp. Jernej Zebre. — V drugič sta dobila ponovno najvišje pohvalno priznanje nadporočnika 87. pp. Viljem Wodiczka in Rudolf Wag- ner. — Ponovno najvišje pohvalno pri- znanje so dobili: major 17. pp. Tedesco Josip, nadp. 5. polj t. p. Jos. Bezjak, se- daj pri 46. dom. polj. top. p. in črnovoj. asist. zdravnik 32. polj. havb. p. dr. Al- fred Šerko. — Najvišje pohvalno pri- znanje so dobili: črnovoj. nadporočnik 37. črnovoj. pp. dr. phil. Maks Samec, poročnik 27. pp. Viktor Rode, nadpo- ročnik 87. pp. Emerih Lausch, nadpo- ročnik Lucijan Velikonja, pri rekonva- lescentnem tranzenenem oddelku v Ljubljani in nadporočnik avditor v Sta- nislavovu dr. jur. Ivan Lovrenčič. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil črnovoj. asist. zdravnik v Ljubnu dr. Josip Go- ričar. — Srebrni zaslužni križec na tra- ku hrabrostne svetinje je dobil tit. čet- tovodja Josip Belc, pri vojnem most-

nem vozu št. 118. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil poročnik Habjančič Artur. — Srebrno hrabrostno svetinjo 22. vrste je dobil poročnik 36. polj. havb. p. Kralj Josip. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 26. dom. polj. havb. p. Gustav Smolej. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila desernik 27. črnovoj. pp. Stefančič Franc in četovodja 27. dom. pp. Feme Artur pri 37. dom. pp. — V drugi je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste narednik 27. črnovoj. pp. Perko Josip. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil pred sovraniškom padli poročnik 5. dom. pp. Rudolf Čuk. Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik črnovoj. stražnega polbataljona Anton Sušnik.

— **S pošte.** Konceptni praktikant Miroslav Matjašič je imenovan za koncipista pri poštne ravnateljstvu, poštini praktiki: E. Hofmann v Trstu, Vekoslav Kraker in Milan Štamcar v Ljubljani ter Valerijan Mayer v Gorici so imenovani za poštne asistente. Poštini nadoficial Lorenc Eržen je umrl. — Poštini oficijant Rok Groselj je imenovan za poštarja v Kastvu; poština oficijantka Otilija Logar je imenovana za poštarico v Leskovcu pri Krškem; poština ekspedientka Lujiza Kopač je imenovana za poštarico v Selcah pri Škofji Loki; poština aspirantka Jakobina Kolbe pa za poštino oficijantko v Krškem. — Poštini oficijant Velem Puppis je premeščen iz Tolmina v Št. Peter na Krasu; poština aspirantka Josip Cernovšek in Josip Kermek sta spet premeščena nazaj v graško poštino ravnateljstvo. — Umirovljeni so: nadpoštar Artur Hoppe, poštar Ivan Pfeifer ter Tomo Močibob, poštarica Marija Kaftanič, poštini oficijantje: Virgil de Petinello, Peter Benigni, Demeter Tagliapetra, Julij Giacich, Rinaldo Sartori in Nikolaj Bracco, poštini oficijantki Vekoslava Komarek in Olga Komarek, poštini adjunkt Anton Antonovič in Henrik Murgorj, poština adjunktinja Hermenegilda Komarek. — Iz poštne službe sta odpuščena: nadpoštar Josip Tassini ter poštini adjunkt Renat Sinich. — Poštar Josip Rodini ter poštini oficijant Humbert pl. Collarich, ki sta bila svoj čas odpuščena iz službe, sta spet nastopila poštino službo.

— **Padli častniki.** Nadporočnik 97. pp. Hofmann Leon; praporščak 97. pp. Hribar Adalbert; praporščak 35. polj. havb. p. Janesch Viljem; nadporočnik 6. črnovoj. pp. dr. Knoflitsch Karel; kadet 4. dom. pp. Moro Valter; kadet 4. dom. pp. Sames Valter.

— **Imenovanje.** Za majorja je imenovan stotnik Ivan Vidic.

Splošna ureditev prometa z živino bo od 1. oktobra dalje enotna po celi državi. Državni zakonik prinaša naredbo o tem prometu. Glavne določbe so: Na Dunaju bo osrednja komisija, ki bo določevala potrebno množino klavne živine za vojaštvo in civilno prebivalstvo. Po posameznih deželah pa bodo poslovala deželne komisije. Potrebno klavno in prevrno živino bodo preskrbovale s pomočjo občin posebna »mesta«, ki bodo imela izključno pravico do nakupa in prodaje živine. Mesarjem in živinorejcem se glede samostojnega nakupovanja za dom potrebne živine lahko dovoli olajšave. Za živino in tudi teleta deželna gosposka lahko določi najvišje cene. Dosedanje seje se lahko omeji ali odpravi. V svrhu natančnega pregleda živine je izvoz živine iz ene kronovine v drugo dovoljen samo z dovoljenjem deželne vlade. Da se zagotovi zadostna množina klavne živine (ne pa telet) imajo okrog glavarstva pravico zahtevati živino za omejen »mesta«. Naredba zadobi moč 1. oktobra.

— **Iz graške »Tagespost«.** V včerajšnjem uvodniku, kateremu je cenzor vzel glavno in nekaj reber, beremo več zanimivih stavkov. Ogrska nam je za avgust in september obljubila 1 milijon met. stotov žita, dala pa šele 172.000 met. stotov. Dualizem mora dobiti življenje in kri in sedaj ne sme biti razlike med ogrskim in avstrijskim državljanom, čeprav je ogrska vlada le težko odloči za to, da svoje ljudi nekoliko bolj prikradja. Na ogrsko vlado pa mora pritiskati naša vlada, ki je sama prevzela vso odgovornost za vse odredbe in dogodke. Poučene osebe pravijo, da je vzrok zmede v aprovizaciji v številnih uradih. List pravi: Absolutnega pomnjanja bi se ne dalo odpraviti. Potem bi pač morali stradati ali pa kapitulirati. Pač pa se da odpraviti organizacijsko napako, seveda ne s polovičarskimi, ampak s celimi sredstvi. — List nato očita vladi njene dosežanje napake in pravi: Nek dober ostanek pa se da še rešiti, namreč čut za pravičnost. Kajti v sedanji tiski je to najbolj grozno, da ima ljudstvo čustvo, da je izdano posameznim denarnim mogotcem in njihovim zahrbtnikom. — Branjevca zapro, banke in konzorciji pa imajo prosto roko. Vsakdanji kruh moramo enako in pravično deliti vsakemu brez razlike.

— **Plzensko pivo.** Pivovarne v Plznu so ceno plzenskemu pivu zvišale za 24 K za 1 hl. V Pragi velja sedaj pol litra plzen-

ca 60 vin., v Plznu pa 50 vin. V Krakovu velja vrček plzenca 80 vin.

— **Kranjska industrijska družba** je sklenila na svojem glavnem zborovanju razdeliti dividende po 12 K na eno akcijo nom. vrednosti 200 K (nasproti 10 K v preteklem letu).

— **Poročil se je** v Sarajevu odvetniški koncipient dr. Marko Rebač s hčerko sodnega nadsvetnika gđe. Alice Linkmayer.

Vajenska šola za letalsko stavništvo. Mladeničem, ki bi se hoteli posvetiti tehnični službi, se nudi za to lepa prilika v novostanovljeni vajenski šoli za letalsko stavništvo (Luftfahrbauschule). V to šolo se sprejemajo mladeniči, ki so dopolnili 14. ter še niso prekorčili 17. leta in so avstrijski ali ogrski državljani, oziroma bosensko-hercegovinski deželani. Pogoj je, da so svoji starosti primerno razviti ter brez telesnih hib in so dovršili najmanj ljudsko šolo. Dobro je, ako imajo po možnosti tudi tozadevno strokovno izobrazbo. Nadalje se morajo mladeniči pred sprejemom v šolo zavezati, da se dajo z dovršenim 17. letom asentirati za redno preženčno službo ter da ostanejo v zmislu tozadevnih določb vrhutega še nadaljina tri leta v preženčni službi. — Prošnje za sprejem v šolo sprejema vsak čas poveljništvo letalskega arzenala na Dunaju (k. k. Kommando des Luftfahrarsenals, Wien X., Artilleriearsenal, Objekt IX.), kjer se dobe tudi vsa podrobnejša pojasnila.

Ljubljanske novice.

Ij Dnevi darovanja. Povodom Najvišjega godu Nj. Velicanstva cesarja se bodo v celi državi v dobi od 4. do 8. oktobra leta 1916 vršili »Dnevi darovanja«, in sicer po vzorcu »Tedna rdečega križa« iz preteklega letošnje pomladi. Omenjena patriotska akcija je namenjena c. kr. avstrijskemu zakladu vojnih vdov in sirot, zakladu invalidov vojnokrbnega urada in vojnikom, obolelim za jetiko. Prvi zaklad do bi polovico, zadnja dva pa vsak četrtino čistega dohodka. Nabirali se bodo prostovoljni denarni prispevki na nabiralne pole po hišah, priglasi k pristopu k vojaškemu vdovskemu in sirotinskemu društvu, prodajali znaki in prirejale dobrodelne predstave. Te dni se prilcupljajo po mestnih vogalih lepaki, ki opozarjajo ljubljansko občinstvo na to pomozno akcijo. Zeleti je, da bi našel poziv ravno tako krepak odziv kot so ga našla v Ljubljani do zdaj še vsa patriotska podjetja. V kronovini nabrani denar je namenjen prizadetim krogom lastne kronovine.

Sestanek katehetov bo v sredo, 27. septembra ob šestih zvečer v posvetovalnici Katol. tiskarne.

Ij K prodaji kruha. K poslani nam notici o prodaji kruha v pekariji g. Bizjakove smo preiel od g. Bizjakove naslednje pojasnilo: V petek popoldne je čakalo, kakor vsak dan, vse polno ljudi na kruh. Ker je bilo ta dan samo eno peč kruha, je seveda odšlo nekaj strank brez istega. Temu pa nisem kriva jaz, temveč aprovizacija sama, katera nakaže isti kvantum moke meni, kakor vsakemu drugemu peku, akoravno sem jaz sama v cele m velikem poljanskem okraju. Vsak drug okraj ima po tri ali še več prodajalnic kruha, kar se za prvi okraj ne more reči. Da dobi nekateri kruh po razprodaji, ni res. Mogoče se pripisuje to temu dejstvu, da hodijo neprestano, do 9. zvečer, ljudje v hišo in moledujejo za kruh. Temu ni odpora, ker, če so vrata zaklenjena, ni miru, in zbijanji po vratih ni konca ne kraja. Zato: ali več prodajaln kruha v prvi okraj ali pa meni nakazati več moke, pa bo vse nevolje konec!

Ij Novo otvorjeni prodajalni kruha. Od jutri, dne 26. t. m., počenši se bo kruh iz mestne vojne pekarnice prodajal še na Dunajski cesti št. 6 in na Poljanski cesti št. 5.

Ij Železniška nesreča. Včeraj popoldne ob 5. uri 47 minut je zavozil mešani vlak vrhniške železnice št. 2706, obstoječ iz lokomotive službenega voza in še štirih drugih, na železniškem prehodu na Dunajski cesti v neko drugo lokomotivo. Lokomotiva in še en železniški voz sta le nezadovoljivo poškodovana, opraskanih je pa 11 potnikov in 3 uslužbenci. Vsi so bili obvezani na južnem kolodvoru in potem odpuščeni domov. Kdo je zakrivil to nesrečo, se še ni dognalo.

Ij Tatovi obutev na delu. V hotelu »Stadt Wien« je neznani tat izmaknil nekemu nadporočniku par novih čevljev in par podkolenice. Da je mogel na ceste, moral si je častnik kupiti nove čevlje in podkolenice, za kar je izdal 96 K. V hotelu štrukelj je med pol 6. in pol 7. uro nekemu stavbeniku bilo ukradenih par gorskih čevljev iz predsobe, v kateri je nočil. Škoda znaša 40 K, storilec neznan. V hotelu pri »Slonu« je bilo po nekem neznanem storilcu izpred sobe vzeti 40 K vrednih par čevljev.

Pogrešajo stotnika v rez. g. Tavčarja, znanega in spoštovanega lesnega trgovca v Ljubljani.

Ij Umrl je v Ljubnu posestnik in zeljar g. Avgust Stresen iz Trnovega.

Ij Padel je za domovino bivši starosta Rok. društva g. Rajko Razpotnik.

Ij Polzvedovalne pole o stanju brezposelnosti v Ljubljani. Mestni magistrat naznanja v zmislu dopisa c. kr. deželne vlade z dne 1. septembra t. l., št. 26.648, da izostane nadaljnje vpošiljanje polzvedovalnih pol o stanju brezposelnosti v Ljubljani.

Ij Ušla je v soboto popoldne iz Prečne ulice št. 3 grlica. Ako jo je kdo ujel, se prosi, da jo proti nagradi prinese na gorenji naslov.

Primorske novice.

Goriška slovenska gimnazija. Zaposlovalni tečaji za one dijake, kateri bi se v mirnem času vpisali na c. kr. slovensko državno gimnazijo goriško, se otvorijo v Trstu dne 2. oktobra. Tega dne bo od 10. do 12. ure dopoldne vpisovanje v ulici S. Giorgio 3/l. (v bližini trga Lipsia).

Osebnost vest. Deželni poslanec istrski, g. Josip Stihovič, ki je bil nevarno obolel in se zdravil v tržaški bolnišnici, je zapustil bolnišnico in odšel v Lindar v Istri, da se tam popolnoma okrepi.

Razpust vodstva tržaške inženerske zbornice je odredilo namestništvo in izročilo vodstvo poslov namestništvu stavbenemu nadsvetniku Hugu Rudan, kateremu je dodeljen v pomoč odbor zborničnih članov.

Lah je metal listke iz zrakovplov na Opčine pri Trstu. Obeta strašne bitke, ki se izvrše do 28. t. m. Ljudje so se mu seveda smejali.

Tobak. Tržaško namestništvo je prepovedalo vsem krčmarjem, kavarnarjem itd. prodajo cigar in cigaret. Ta prepoved je jako umestna, ker so si nekateri poprej nakupili za stotine kron tobaka in so delali dobre »kšefte« z doma fabriciranimi cigaretami. S tem se je škodilo ne samo erarju, temveč tudi trafikantom.

V pojasnilo. Z ozirom na oceno vč. g. kanonika in glasnika dr. Kimovca o moji »Svetogorski« izjavljam, da je vzel dotično skladbo v svojo režijo sl. deželni odbor goriški, s čimer sem mu odstopil tudi vse pravice do nje. Zatorej ni moja krivda, če skladba ni bila predložena vč. ordinariatu v potrdilo in tudi ni res, da bi je jaz ne bil namenil za cerkveno rabo. Z odličnim spoštovanjem Janko Leban.

Nalezljive bolezni v Trstu. Od 9. do 16. septembra so se pripetili ti-le slučaji: Skrlatinka: v mestu 7, v predmestjih 3 in na Opčinah 1 slučaj; difterija in davica: v mestu 8, v predmestjih 4 in na Proseku 1 slučaj; legar: v mestu 27, v predmestjih 90, na Proseku 1, v bolnišnici 1 in 3 slučaj od drugod došlih oseb; trije slučaji legarja so bili smrtni.

Razne novice.

— **Sv. oče in avstrijski vojni ujetniki na Francoskem.** V Barcelonetti na Francoskem je okoli 120 avstrijskih vojnih ujetnikov. Francija skrbi zanje kakor Avstrija za tuje vojne ujetnike. Dušni pastir je sporočil v Vatikan, da imajo samo poletno obleko, ki jih ne more obvarovati zimskega mraza. Okoli 30 ujetnikov so Hrvti, ki bi radi hrvatskih knjig. Sv. oče je takoj poslal večjo vsoto denarja.

Angleška reklama za junake. Neki Francoz, ki biva na Angleškem, poroča pariskemu listu, da so v kraju Ludlow, kamor je bil po opravih prišel, junaki na poseben način počesčeni. Na mnogih hišah v Ludlowu se namreč vidijo prilepljeni plakati z naslednjim besedilom: This house has sent a man to sight for King and country. (Ta hiša je poslala moža, da bi se bojeval za kralja in domovino.)

— **Umrl je** v Lipskem znani jezikoslovec in slavist profesor Leskien.

— **Nemški list v Skadru.** V Skadru bo pričel izdajati narednik S. Slawick nemški list in sicer »Skadaer Zeitung«.

Prepovedani časniki. V Buenos Aires v portugalskem, francoskem in hrvaškem jeziku izhajajoči list »Jadran«, v Antofagasti (Chile) izhajajoči časnik »Jugoslavska Država«, dalje v Youngstownu v hrvaškem jeziku izhajajoči časopis »Hrvatska Štampa«, v Čikagu v srbskem jeziku izhajajoči list »Napredak«, v Pittsburgu v srbskem jeziku izhajajoči časnik »Srbska Slova« ter v Clevelandu v srbskem jeziku izhajajoči list »Srpski Radnik« in naposled v San Francisku v srbskem jeziku izhajajoči list »Srpsko Jedinstvo« so na temelju § 26 tiskovnega zakona prepovedani v Avstriji.

1800 kilometrov v 13 urah. »Kraukauer Ztg.« poroča, da je pri Pinčovu (na rusko Poljskem ob Nidi) pristal na dvokrovniku »Niuport« francoski zra-

koplovni častnik, ki pa je bil v Avstriji ustavljen. Povedal je, da je zletel iz Nancy in je hotel v Rovno na Rusko. Njegova naloga je bila preleteti celo Nemčijo in napraviti fotografske posnetke. Vojaški, ki so ga videli pristati, so pospešili korake, da bi mu zabranili odleteti. Motor je že deloval in čez nekoliko trenutkov bi se bil aeroplan dvignil v nedogledne višine. Letalec je namreč tri ure prekomal pristal, ker je izgrešil orientacijo. Razdalja med Pinčovom in Rovnim znaša blizu 400 kilometrov, ki jo lahko v treh urah preleti. Razdalja med Nancyjem in Rovnim, ki znaša kakih 2200 km, se dandanes pri izboljšanih letalih lahko preleti, ker pri brzini 130 do 140 km je treba zdržati v zraku samo 17 ur. Svetovni rekord, ki ga je pred par leti dosegel nemški letalec Bochmers, znaša pa 24 ur in 12 minut. Rekord razdalje bi bil brez odmora Francoz nadkrilil, ker je doslej največja dosežena razdalja znašala 1000 km. S španskega stališča je polet francoskega častnika v istini velik, zakaj razdalja Nancy-Pinčov je preletel v dobrih 13 urah. Pri tem pa je poleg tega, da je krmaril letalo, pazil na motor, gledal na karto, metal letake in fotografiral. To zahteva izredne duševne in telesne moči. V miru bi morali priznati čast in slavo možu, kateri bi izvršil enako nalogo, ali tudi danes občuduje svet častnika, dasi je naš nasprotnik. Preletel je sovražno deželo od zapada do vzhoda in lahko verjamemo, da je pogumni pilot imel solzo v očeh, ko je videl, da mora skoraj svoj namen skoraj tik pred ciljem prekiniti.

Srbske toplice. Pač je malo znano, da ima Srbija celo vrsto zdravih vrelcev, kateri se niso razglašali, a je srbska vlada šele zadnjih petnajst let za nje skromno reklo preskrbel. V toplicah v Banji v moravski dolini so lečilni vrelci proti revmatizmu in bezgavkam (škrofelnom), ki imajo temperaturo 74° C. Jako priljubljene so bile toplice v Arangelovcu, čigar vrelce kneza Miloša daje jako prijetno kislavo vodo, ki se meri lahko z najbolj slovitimi studenci. Drugi viri rečenih toplic so v porabi pri boleznih dihalnih organov, bledice in ženskih boleznih. V Ribarski banji v kruševškem okraju so zvepleni vrelci, ki se rabijo z velikim uspehom pri katarju. V toplicah v Lomnici, ki so blizu Kruševca, v romantični dolini srbskih alp je vir z dvojnoogličastim sodnatim napojem na dan. Loznica, blizu bosenske meje v severozapadnem kotu Drine ima železnate in zveplenaste studence. Brestovačka Banja blizu zaječarske trdnjave ob bolgarski meji ima šest zvepljenih vrelcev, ki služijo v zdravljenje tuberkuloze in sifilitičnih kožnih bolezni ter malarije. Solo banja ali Aleksinec med Moravo in Timokom slovi kakor toplice za kožne bolezni. Niš, na reki Nišavi, nekdanji Naissus, je bil znan kakor zdravilišče še starim Rimljanom.

Kaj je dandanes najboljši kup? »Arb. Ztg.« je prinesla tri ponudbe, ki so bile objavljene v nekem hanoverskem listu: Prodajanje velike belgijske kunce, 14 eksemplarov, po 10 do 12 mesecev starih, po 9 do 10 mark; tri zajce, pet do šest mesecev stare, po 14 do 18 mark. — Prvovrstni kanarčki po 10 do 15 mark. — Daruje se deček. Deček, star tri mesece, zastoni! — Čudni časi to! Drobno detece se daruje kakor brezkorisno breme, za zajce se pa zahteva po 25 mark.

Vsa grška pristanišča strogo zastražena.

London, 24. septembra. (Kor. ur.) Listu »Daily Telegraph« poročajo iz Aten, da so vsa grška pristanišča strogo zastražena in da se preiščejo vse ladje, predno odplujejo. Mnogo častnikov, ki so hoteli odpotovati v Solun in se tam pridružiti revolucionarno-nacionalnemu gibanju, so zaprli.

Trije generali — tri mnenja.

Lugano. Trije visoki generali: en francoski, en ruski in en italijanski general so povedali, kako da sodijo o vojski. Francoski general Malletiere se je zavzel nasproti italijanskemu poročevalcu Mittigu za enotno poveljstvo. Bitka ob Somme bo trajala še dolgo, naši vojaški ne pridejo naprej, dokler se popolnoma ne razbijejo sovražni jarki. Edini smoter, ki ga imajo zavezniški, je, da prebijejo sovražno bojno črto, kaj bo potem, no, to se bo še videlo. O Italiji pravi, da bi bila lahko hitrejša nastopala. O Rusiji pričakujejo silovitega dvoboja med Brusilovom in generaloma Hindenburgom. — Sodi, da se bo odločila vojska na vzhodu. Laški general Buonini priporoča vrhovni vojni svet z izvršljivo močjo. Če bi to obstajalo, bi se bilo pravočasno izvedelo o nastopu Rumunije in bi bil moral nastopiti Sarrail. Kuropatkin je rekel, da je sedanji trenutek najbrže najvažnejši. Niti misliti ne smemo na mir, ker bi to ojačilo sovražno odporno moč in bi

se ponovila napaka, ki jo je napravila Rusija septembra 1905, ker je podpisala mir v Portsmouthu v tistem trenutku, ko je bila Japonska že vojaško in finančno izčrpana. V takem stanju se zdaj nahajata Nemčija in Avstrija, ki se morata zdaj ukloniti naši volji in izjaviti, da sta premagani. Z enim udarcem bodo zrušeni. Francozi napravijo veliko streliva, Rusi pa veliko ljudi. Oboje se mora združiti. Odločilno proti Nemcem bo prodiral tisti, ki bo postrelil največ streliva, razpolagal z največ ljudmi. Ljudi imamo, a pošljite nam krogle.

Nevtralci.

Severna konferenca.

Kristijanija, 23. septembra. (K. u.) Nofa o zadnji konferenci severnih ministrov pravi, da so vse tri države za ohranitev lojalne in nepristranske nevtalnosti. Temeljito se je govorilo o raznih kršitvah in težavah v trgovini. Govorilo se je tudi o sredstvih za ohranitev nevtalnosti. Končno so dognali, da je sedaj izključeno, da bi severne države sedaj začele z inicijativo za mirovno ali pogodbeno posredovanje. Severni ministri se bodo shajali po potrebi tudi v bodoče.

Stališče Španske.

Budimpešta, 22. septembra. »Az Est« javlja: Voditelj Karlistov Vasquez Mello je izvajal v Santanderu: Dasi sem odločno prijazen Nemcem, le branim nevtalnost za vsako ceno. Sporazum nas hoče zapovedi v vojsko; kadar bo prišel čas miru, da bi bila Španska tudi oslabljena med ostalimi oslabljenimi državami. Anglija hoče, da bi nadomestili na zahodni bojni črti v francoski armadi, a stremljenja Španske se križajo s sporazumom v Gibraltarju in v Maroku. Mirno prenašamo grožnje sporazuma; s 500.000 možmi razpolagoma, da odbijemo napade na našo nevtalnost.

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 22. septembra. Glavni stan poroča:

Felaška fronta. Običani obojestranski topovski, pehotni in bombni boji. Posamezna prodiranja sovražnih oddelkov smo z našim artiljerijskim ognjem odbili.

Kavkaška fronta. Patuljski spopadi in delni pehotni ter artiljerijski boji.

Vzhodno sueškega prekopa smo v okolici studenca Tanile se nahajajoče sovražne oddelke napadli in jih prisilili k umiku.

V Črnem morju je vrzel naš letalec nad deset bomb na ladjo »Imperatrice Marija« in več torpednih rušilcev. Nekaj bomb je zadelo ladjo.

Vstaja v nizozemski Indiji.

Haag, 22. septembra. Uradno: Dne 15. septembra se je bil pri Rendeh Doe-soen, med Moeara Tambesi in Moeara Teho, boj z uporniki, ki so bili s sulicami oboroženi. Naše čete so imele enega mrtvega, tri težko in 7 lahkih ranjenec. Izgube upornikov so težke. V Moe-ara Poengo je mirno. Dne 14. septembra so obsodili v Rapatu štiri upornike na smrt, enega so usmrtili, ko je bežal; ostale so pomilostili. Polkovnik Kroese poroča, da se je pridružilo prebivalstvo Docon Soengei Manau pod vodstvom nekega uglednega voditelja. Iz Bangke Bangke se nič novega ne poroča.

Vstaja proti Nizozemcem v nizozemski Indiji se vedno bolj širi.

Amsterdam, 23. septembra. »Telegraaf« poroča iz Weltevredna: Nemiri v Djambi so vedno resnejši. Od dne do dne se množi število upornikov, ki nastopajo vedno bolj drzno. Ker čete ne zadoščajo, so morali odgoditi zelo potrebno ekspedicijo k reki Toengkan.

Amerika.

Ameriške volitve.

London, 22. septembra. (K. u.) Hughes je včeraj začel volivni boj. Ostro je obsodil neznačajno zunanjo politiko Wilsona. Poudarjal je zgolj ameriške interese. Večkrat je govoril tudi med samimi Nemci in sicer viharo pozdravljen. O podvodnikih se doslej še ni hotel izjaviti. Skoro gotovo bo dobil vse glasove ameriških Nemcev. Na njegovo zmago stavijo 2 : 1.

Splošna stavka v New Yorku.

New York, 22. septembra. Reuter: Ker se družbe branijo dovoliti nastavljenecem železnice in cestnih železnice pristop v strokovna društva, so sklenili zastopniki vseh industrij v New Yorku, da bodo pričeli v sredo stavkati.

Zedinjene države in Nizozemska.

Washington, 23. septembra. Poročilo zastopnika Wolffovega urada. Državni tajnik Lansing in nizozemski poslanik sta imela razgovor o najnovejših angleških ukrepih.

Abiturient

želi primernege mesta.

Več pri upravi lista pod št. 2243

Naprodaj je:

molzna krava in konj

pingavske pasme, star 17 mesecev. — Več se poizve na Poljanski cesti št. 55.

BILANCE

za trgovska, denarna in tovarniška podjetja sestavlja zanesljiv in izurjen knjigovodja. — Stroga molčečnost z jamčena. Pisma naročila na upravo lista pod št. 2252.

== Odda se ==

meblovana soba

z dvema posteljima.

— Naslov pove uprava lista pod št. 2263. —

Karamele

Škatla z 200 kosov po K 2-80, 10 škatel K 26- se pošilja na vse strani po povzetju. Drugi sladkorni izdelki sestr. pri: JERALLA Trst, Via Montorsino 7.

Gremij trgovcev v Ljubljani

naznanja svojim članom, da se bo vršilo

vpisovanje v gremijalno trg. šolo

dne 27., 28. in 29. septembra 1916, vsaki dan od 3 do 6 ure popoldne v gremijalni pisarni, Krojaška ulica št. 5. II.

Zglasiti se morajo v navedenem času vsi vajenci, tudi oni, ki so že gremijalno šolo obiskovali.

Potrebne tiskovine za zglasitev se dobe že v ponedeljek v pisarni v uradnih urah.

Šola se prične v nedeljo dne 1. oktobra 1916 ob 10. uri dopoldne. Ta čas se morajo zbrati vsi vajenci v šolskih prostorih na Ledini.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1916.

Načelnik: Iv. Samec.

Absolventinja „Slov. trgovske šole“, zmožna slovenske in nemške stenografije, sposobna strojepisa, slovenske, nemške in italijanske korespondence.

Išče službo

kontoristinje

v veletrgovini ali tovarni. Gg. reflektantje naj blagovolijo nasloviti svoja vprašanja na upravo „Slovenca“ pod št. 1. oktober 2202.

URAR

begunec, ki je že imel svojo trgovino, prevzame takoj trgovino urarja sicer le za čas vojne. Poizvedbe: N. N. Sežana 44 na Krasu. 2249

Oskrbnik

za večje gozdno posestvo v bližini Maribora (3 postaje na Prednost imakoroški želez.) se išče jo oženjeni samostojni gospodarji z nekaj premoženja za kavcijo. Znanje slovenskega in nemškega jezika je potrebno. Ponudbe z navedbo sedanjega dela na Ljudsko posojilnico v Ljubljani

Več dobrih 2260

zidarjev

proti dobri plači sprejme stavbeno podjetje Andrej Černe, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 23.

Proda se

mlin in žaga

z gospodarskim poslojem v dobrem stanu poleg mesta. Hiša (mlin) enonadstropna, katera se da lahko letoviščarjem v najem. Vprašanje na upravo „Slovenca“ pod št. 2261.

Učenka

iz dobre hiše, za modno trgovino se sprejme takoj v Ljubljani. — Poizve se v upravi „Slovenca“ pod št. 2266.

Kupim več starih

dvokoles

moških in ženskih z gumijem tudi samo gumi pisalnih in šivalnih strojev. Za mesto in okolico prodajalec lahko naznani po dopisnici. F. Batjel, Ljubljana, cesta na Rožnik št. 29, dvorišče

OREHOVE HLODE

kakor tudi

črešnjeve, hruševe, javorjeve ter jesenove

1839

kupujem po najvišji dnevni cen.

Ponudbe na naslov: **Jos. Kralj, Ljubljana** Franca Josipa cesta št. 7.

Zvezna turdka (La Ditta Alleata).

opozarja cenj. občinstvo tega mesta, da spodnjenavedeno staro blago po nižjerazvidnih cenah in se blago lahko pošilja v poštnih paketih do 10 kg tudi po povzetju, cene se razumejo netto brez poštnih stroškov:

bombažasto, staro	po K 4-50 za kg	volna, siva	po K 5-50 za kg
belo	„ „ 5- „ „	črna pletenina	„ „ 4- „ „
volna, čista	„ „ 6-50		

dalje očeje, suknjo, flanelo in preproge.

Vzorci naj se pošljejo.

Naslov: **Alberto Albagli, via Belvedere 7, Trst.**

G. F. Jurásek
vplaševalec glasovirjev
in trgovec glasbil
Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamena in desetletno jamstvo. Spec. elni zavod za vplaševanje ter popravila vseh glasbil. Vplaševalec v »Glasbeni matiči« ter v vseh slovenskih zavodih.

Ob pomanjkanju mleka!
Sladni čaj znamka **SLADIN**
je najbolj zdrava in najcenejša

hrana za dojenčke.

S Sladinom se lahko odmore pomanjkanju mleka in sladkorja, kajti prihrani se pri njem dve tretjini mleka in eno tretjino sladkorja. Izmed mnogih priznanj naj navedemo samo ono gospe Eme pl. Trnkoczy, soproge lekarnarja v Gradcu: Ljubi svaki! Naznaniti Ti želim, da se prehranja Elzin malček s Sladinom (sladni čaj) in se krasno razvija, torej se more Sladin najtopleje priporočati.

Dobi se pri lekarju Trnkoczyju v Ljubljani poleg rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstadtstr. 25., Radeckypfatz 4. — V Gradcu: Sackstrasse 4.

Pe Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Volikarstva.

Izvanredna c. kr. državna loterija

za vojnoscristvene namene.

Ta denarna loterija ima
21.146 dobitkov v gotovem denarju
v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša **200.000 kron.**

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 5. oktobra 1916.
Srečka stane 4 krome. Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, po loterijah, trafikah, pri davčnih poštah, brzojavnih in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. Srečke se pošiljajo poštne prosto. Od c. kr. generalnega ravnanstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije). 2157

20 prascsev

proda takoj Svinjerejska družba
v Ljubljani, Dunajska cesta 29.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju. lažje je obvarovati se bolezninego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah a K. 4.-

Za **OREHOVE** ter javorove, jesenove, črešnjeve in macesnove

HLODE

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa **PETER ANGELO**, žaga, Seebach pri Beljaku, poprej Ljubljana.